

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความโปร่งใสของหน่วยงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงมีความจำเป็นและสำคัญมากในปัจจุบัน เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร จัดการองค์กร และเป็นเรื่อง que ทุกคนในองค์กร ควรได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และเชื่อมโยงสัมพันธ์กับการกำหนดนโยบาย แผนงาน แผนปฏิบัติการ กิจกรรมขององค์กร

องค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี จะดำเนินงานบนพื้นฐานของ 3 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ การตรวจสอบภายใน (Internal Audit) การควบคุมภายใน (Internal Control) และการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ และเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์กร โดยจะชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องการดำเนินงาน และลดโอกาสที่จะเกิดความล้มเหลวในการดำเนินงานโดยรวมขององค์กร อันจะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์เป้าประสงค์ พันธกิจและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ได้

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกท่าน ให้สามารถนำไปเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบรรลุยุทธศาสตร์ขององค์กรต่อไป

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
ตุลาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ข้อมูลทั่วไป	1
1.2 วิสัยทัศน์	1
1.3 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา	2
1.4 เป้าประสงค์	3
1.5 กลยุทธ์	4
1.6 การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	5
1.7 การบริหารความเสี่ยงเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	18
1.8 วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง	19
1.9 ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	19
บทที่ 2 นโยบาย วัตถุประสงค์ และโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง	
2.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง	20
2.4 การสร้างแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง	21
2.3 โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง	22
2.4 บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	23
บทที่ 3 ความรู้และแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง	
3.1 ความหมายของความเสี่ยงและระบบการบริหารความเสี่ยง	25
3.2 แนวคิดและกระบวนการบริหารความเสี่ยง	25
3.3 การจำแนกประเภทความเสี่ยง	29
3.4 กระบวนการบริหารความเสี่ยง	30
บทที่ 4 แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	
4.1 แบบกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์	37
4.2 แบบการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ความเสี่ยง	38
4.3 การจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง	39
4.4 แบบประเมินความเสี่ยง/วิเคราะห์ความเสี่ยง	40
4.5 แบบจัดการความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง	41

ภาคผนวก

บทที่ ๑ บทนำ

ข้อมูลทั่วไป

แต่เดิมองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงมีสถานะเป็นสภาตำบลริมโขง และต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง พร้อมกับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น รวม 3,637 แห่ง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2539 ซึ่งได้ลงประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 113 ตอนพิเศษ 42 ง หน้าที่ 54 ลงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2539

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ในการจัดทำบริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ได้พึงปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 250 ที่ระบุว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแล และจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโดย เน้นให้ เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562 มาตรา 50 วรรคสอง ที่กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไป เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ปัจจุบันการพัฒนาประเทศได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็น กรอบในการพัฒนาประเทศระยะยาว ที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลาง โดยวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งสิ้น 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้าน ความมั่นคง , ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน , ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ , ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม , ด้านการสร้างการเติบโตบน คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลด้านและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงจึงได้เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน โดยมีวิสัยทัศน์และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ริมโขงอยู่เย็นเป็นสุข ทุกหมู่บ้านพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม พร้อมสู่อาเซียน”

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 1.1 แนวทางพัฒนาด้านเส้นทางคมนาคม
- 1.2 แนวทางพัฒนาด้านระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง
- 1.3 แนวทางการพัฒนาด้านแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านเศรษฐกิจ

- 2.1 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.2 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการศึกษา

- 3.1 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน
- 3.2 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา
- 3.3 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริม อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านคุณภาพชีวิต

- 4.1 แนวทางพัฒนาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- 4.2 แนวทางพัฒนาด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 4.3 แนวทางพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ทุกช่วงวัย
- 4.4 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบการบริการสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 5.1 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.2 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการควบคุม ป้องกัน แก้ไขปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลภาวะ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

แนวทางการพัฒนาการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของทุกภาคส่วน
แนวทางการพัฒนาการปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยี

เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 1.1 แนวทางพัฒนาด้านเส้นทางคมนาคม
- 1.2 แนวทางพัฒนาด้านระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง
- 1.3 แนวทางการพัฒนาด้านแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค

เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

- 2.1 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.2 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน

เพื่อพัฒนาการศึกษาและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

- 3.1 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน
- 3.2 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา
- 3.3 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริม อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

- 4.1 แนวทางพัฒนาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- 4.2 แนวทางพัฒนาด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 4.3 แนวทางพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ทุกช่วงวัย
- 4.4 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบการบริการสาธารณสุข

เพื่อพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 5.1 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.2 แนวทางพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการควบคุม ป้องกัน แก้ไขปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลภาวะ

เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของทุกภาคส่วน
แนวทางการพัฒนาการปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยี

กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. กลยุทธ์การพัฒนาเส้นทางคมนาคม
2. กลยุทธ์การพัฒนาระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง
3. กลยุทธ์การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านเศรษฐกิจ

1. กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการศึกษา

1. กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา
2. กลยุทธ์การส่งเสริม อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านคุณภาพชีวิต

1. กลยุทธ์การรักษาสภาพความสงบเรียบร้อยเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
2. กลยุทธ์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ทุกช่วงวัย
4. กลยุทธ์การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบการบริการสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาการควบคุม ป้องกัน แก้ไขปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลภาวะ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

1. กลยุทธ์การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
2. กลยุทธ์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของทุกภาคส่วน
3. กลยุทธ์การพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยี

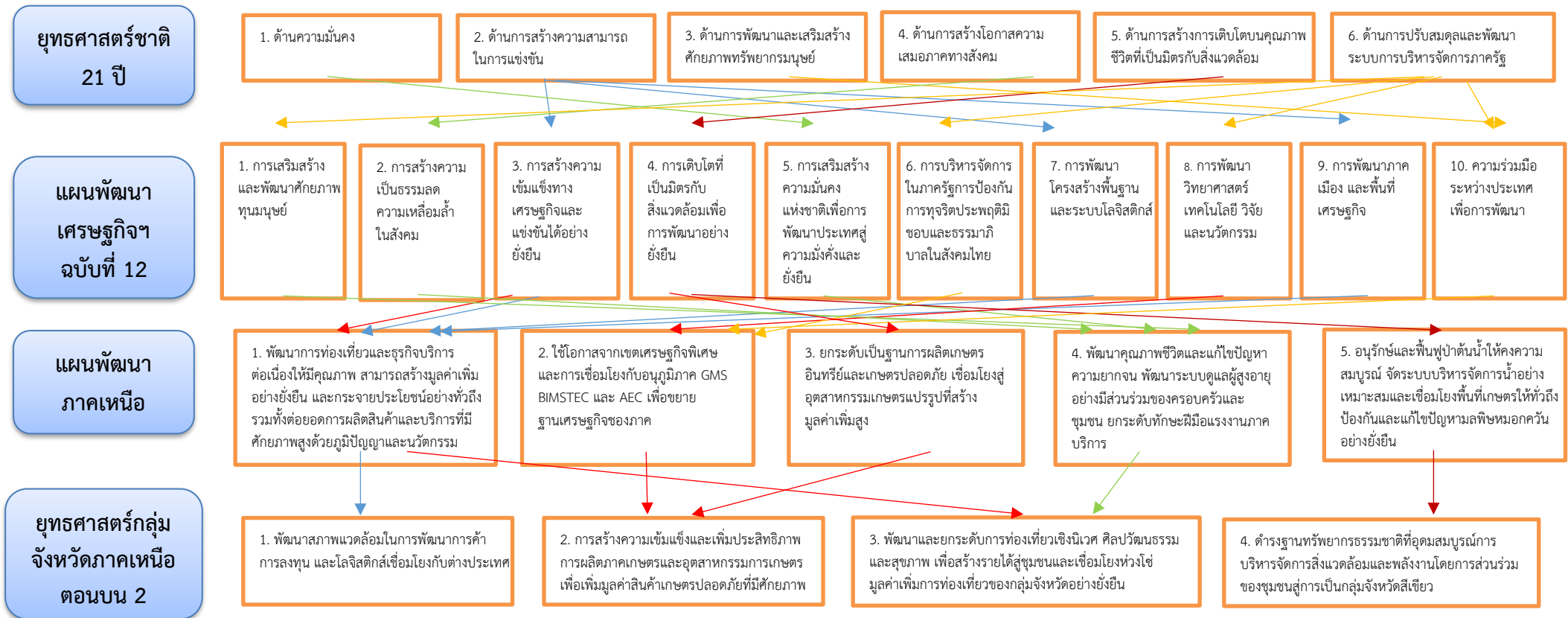
จุดยืนทางยุทธศาสตร์

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566 - 2570) ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เป็นการดำเนินการภายใต้สถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในจังหวัดและภายในประเทศ โดยเฉพาะความเคลื่อนไหวทางการเมืองในระดับประเทศ ที่มีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบอย่างชัดเจนต่อองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ดังนั้น ทิศทางการบริหารจัดการจึงมุ่งเน้นภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งเป็นการใช้จุดแข็งและศักยภาพที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตำบล เพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซื่อสัตย์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา บริหารจัดการแบบบูรณาการ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค การพัฒนาด้านเศรษฐกิจโดยส่งเสริมและพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการดูแลรักษาความสะอาด ชุมชนปราศจากขยะ รักรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเน้นชุมชนมีส่วนร่วม การพัฒนาด้านสังคม ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรชุมชน รวมทั้งส่งเสริมสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผู้พิการผู้ด้อยโอกาสและผู้ติดเชื้อให้ครบถ้วนเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาด้านการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กและ เยาวชน การพัฒนาด้านประเพณีวัฒนธรรมส่งเสริมสืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญของชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนเพื่ออนุรักษ์ประเพณีชาวบ้านและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ขณะเดียวกันจำเป็นต้องปรับตัวในการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจในระดับจังหวัด ภูมิภาค และระดับประเทศ การเตรียมความพร้อมก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งที่ต้องก้าวไปพร้อมกับการยกระดับคุณภาพคน การเสริมสร้างองค์ความรู้ การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ให้เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของตำบล นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการองค์กร เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาการบริหารราชการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กร ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วม ควบคู่กับการปลูกจิตสำนึกค่านิยม ประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม กรอบแนวคิดการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง จึงเป็นการดำเนินการเพื่อให้บรรลุภารกิจและวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทาง และคำนึงถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงที่จะเป็นทั้งโอกาสและข้อจำกัดเป็นแนวทางในการพัฒนาในอนาคต ดังนั้น จึงกำหนด จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง คือ

“ริมโขงน่าอยู่ ประชาชนดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข”

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับต่างๆ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนพัฒนาภาคเหนือ (พ.ศ. 2560 - 2565) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (พ.ศ. 2561 - 2565) แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. 2561 - 2565) และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. 2561 - 2564) ดังนี้

**ยุทธศาสตร์กลุ่ม
จังหวัดภาคเหนือ
ตอนบน 2**

- 1. พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ
- 2. การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ
- 3. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
- 4. ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

**ยุทธศาสตร์การพัฒนา
จังหวัดเชียงราย**

- 1. การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการค้า การลงทุน และบริการโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด กลุ่มอาเซียน+6 และ GMS
- 2. การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐานสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 3. การดำรงฐานวัฒนธรรมล้ำนา เพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศและเชิงสุขภาพ
- 4. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิต เพื่อให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข
- 5. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ดำรงความสมบูรณ์และยั่งยืน
- 6. การรักษาความมั่นคงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

**ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ
องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในเขตจังหวัด
เชียงราย**

- 1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด กลุ่มอาเซียน+6 และ GMS
- 2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
- 3. การพัฒนาการศึกษาและการสาธารณสุข
- 4. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย
- 5. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์และยั่งยืน
- 6. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

**ยุทธศาสตร์
การพัฒนา
องค์กรบริหาร
ส่วนตำบลริมโขง**

- 1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 2. ด้านเศรษฐกิจ
- 3. ด้านการศึกษา
- 4. ด้านคุณภาพชีวิต
- 5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6. ด้านพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

**ยุทธศาสตร์
การพัฒนา
องค์กรบริหารส่วน
ตำบล**

- 1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 2. ด้านเศรษฐกิจ
- 3. ด้านการศึกษา
- 4. ด้านคุณภาพชีวิต
- 5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6. ด้านพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์

- ประชาชนได้รับบริการด้านสาธารณสุขภาคสาธารณสุขการ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆอย่างทั่วถึงและเพียงพอ
- ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ และเศรษฐกิจและเศรษฐกิจในพื้นที่มีความมั่นคง
- ประชาชนได้รับการศึกษาที่เหมาะสม ศาสนาและวัฒนธรรม ได้รับการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม
- ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่อุดมสมบูรณ์ มีความสมดุลและยั่งยืน
- ประชาชนได้รับบริการด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

กลยุทธ์

- 1. พัฒนาเส้นทางคมนาคม
- 2. พัฒนาระบบไฟฟ้า สาธารณ การขยายเขตไฟฟ้า
- 3. พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำเพื่ออุบิภาค บริโภคและการเกษตร
- 4. พัฒนาระบบสาธารณสุขการและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ
- 1. พัฒนาการส่งเสริมและพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาด
- 3. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาด ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชีวิต และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น
- 1. ส่งเสริมและพัฒนาศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- 2. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ให้มีคุณภาพพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
- 3. ส่งเสริมและพัฒนาอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความแข็งแรงทันสมัย
- 4. ส่งเสริมและพัฒนาการอนุรักษ์สืบสานศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
- 1. ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพที่ดีของประชาชนในท้องถิ่น
- 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการบริการสาธารณสุข
- 3. รักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ ปชช.
- 4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5. ส่งเสริมและสนับสนุนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- 6. พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
- 1. ส่งเสริมและพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2. ส่งเสริมและพัฒนาการควบคุมป้องกัน แก้ไขปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลภาวะ
- 3. ส่งเสริมและพัฒนาการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทน
- 1. พัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่น
- 2. พัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
- 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของทุกภาคส่วน
- 4. พัฒนาระบบปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยี

แผนงาน

- แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
- แผนงานเคหะและชุมชน
- แผนงานการเกษตร
- แผนงานสร้างเข้มแข็งของชุมชน
- แผนงานการเกษตร
- แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม
- แผนงานการศึกษา
- แผนงานเคหะและชุมชน
- แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม
- แผนงานสาธารณสุข
- แผนงานสังคมสงเคราะห์
- แผนงานการรักษาความสงบภายใน
- แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- แผนงานงบกลาง
- แผนงานเคหะและชุมชน
- แผนงานการเกษตร
- แผนงานบริหารงานทั่วไป
- แผนงานเคหะและชุมชน
- แผนงานศาสนาวัฒนธรรม
- แผนงานสร้างความเข้มแข็ง

การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

1.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขง มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่จะทำให้การพัฒนางานองค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขงเติบโตอย่างมีทิศทางที่มั่นคงเหมาะสม ดังนั้น การวิเคราะห์สถานการณ์ และปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้งในส่วนของที่คาดว่าจะเป็โอกาสหรือจุดแข็ง เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในส่วนของที่คาดว่าจะเป็ภัยคุกคามหรือจุดอ่อนที่ต้องพึงระวังและแก้ไขต่อไปนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการวางแผนพัฒนางานองค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขง ดังนั้น ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขง พ.ศ.2566 - 2570 เป็นการจัดทำอย่างมีส่วนร่วม เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นโดยมีการทบทวนสภาพปัจจุบัน ความเป็นไปของชุมชน และภาพความสำเร็จที่คาดหวังร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริงจากหลากหลายแหล่ง และผลการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วน ที่สามารถนำมาสังเคราะห์เป็นภาพรวมของปัจจัยสิ่งแวดล้อมสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง และส่งผลต่อการกำหนดการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขง

1.2 การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสการพัฒนาในอนาคตขององค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขง ด้วยเทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค) SWOT analysis การวิเคราะห์ SWOT เป็นวิธีการหรือเครื่องมือที่สำคัญในการวางแผนกลยุทธ์หรือการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) ที่ช่วยให้โครงการสามารถกำหนด เป้าหมาย และทิศทางการดำเนินการในอนาคต และบริหารงานให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการวิเคราะห์ SWOT ประกอบไปด้วย 4 ส่วนหลักดังนี้

- **จุดแข็งหรือจุดเด่น (Strengths: S)** คือ สภาพการณ์ที่องค์กรประกอบหรือบริษัทแวดล้อมปัจจัยภายในสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันหรือเพิ่มศักยภาพการดำเนินการให้สูงกว่าพื้นที่หรือโครงการอื่นๆ โดยพื้นที่โครงการมีแนวโน้มที่จะบรรลุถึงเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ ซึ่งจุดแข็งหรือจุดเด่นเป็นปัจจัยเชิงบวกที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินการโครงการ

- **จุดอ่อนหรือจุดด้อย (Weaknesses: W)** คือ สภาพการณ์ที่องค์กรประกอบหรือบริษัทแวดล้อมปัจจัยภายในได้สร้างความเสียเปรียบในเชิงการแข่งขัน ทำให้ศักยภาพในการดำเนินการ ด้อยกว่าพื้นที่หรือโครงการอื่นๆ หรือทำให้พื้นที่โครงการมีแนวโน้มที่จะไม่บรรลุถึงเป้าหมาย หรือ วัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ ซึ่งจุดอ่อนหรือจุดด้อยเป็นปัจจัยเชิงลบที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการลด จุดอ่อนของการดำเนินการโครงการ

- **โอกาส (Opportunities: O)** เป็นผลที่เกิดขึ้นเมื่อบริบทภายนอกพื้นที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการของพื้นที่โครงการ ซึ่งเป็นการได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน หรือเพิ่มศักยภาพการดำเนินการให้สูงกว่าพื้นที่ หรือโครงการอื่นๆ ทำให้การดำเนินการของพื้นที่โครงการมีแนวโน้มที่จะบรรลุถึงเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการ

- **อุปสรรค (Threats: T)** เป็นผลที่เกิดขึ้นเมื่อบริบทแวดล้อมภายนอกพื้นที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการของพื้นที่โครงการที่สร้างความเสียเปรียบ ในเชิงการแข่งขัน ทำให้ศักยภาพการดำเนินการด้อยกว่าพื้นที่หรือโครงการอื่นๆ หรือทำให้พื้นที่มี แนวโน้มที่จะไม่บรรลุถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ ซึ่งอุปสรรคเป็นปัจจัยเชิงลบที่จะ นำมาใช้ประโยชน์ในการหลีกเลี่ยง หรือลดอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการ ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาสภาพพื้นที่โครงการและบริเวณโดยรอบ ตลอดจนปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องต่างๆ

ดังนั้น จึงสามารถสรุปศักยภาพในการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขงตามแนวทางการวิเคราะห์ด้วยวิธี SWOT Analysis ได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
<p>1. มีศักยภาพรองรับการขยายตัวของอำเภอเชียงของ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยที่สำคัญในอนาคต</p> <p>2. องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงมีความพร้อมด้านการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานและขีดความสามารถในการให้บริการสาธารณะ</p> <p>3. มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน ระหว่างตำบลใกล้เคียงที่สะดวกสามารถใช้ สัญจรไปมาได้ตลอดทั้งปี</p> <p>4. การคมนาคมทางบกสะดวก</p> <p>5. ถนนที่ใช้สัญจรไปมาสะดวก พร้อมมีไฟฟ้าสาธารณะส่องสว่างในเวลากลางคืน</p>	<p>1. มีปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ หมู่ที่ 1 และ หมู่ที่ 11 ช่วงฤดูฝนช่วงที่ฝนตกหนัก เนื่องจากท่อระบายน้ำบริเวณข้างทางหลวงอุดตัน และการวางท่อเชื่อมทางของประชาชนไม่ได้มาตรฐาน</p> <p>2. ปัญหาการรुकกล้าลำเหมืองสาธารณะ การทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยลงลำรางสาธารณะ เป็นสาเหตุท่อระบายน้ำอุดตัน</p> <p>3. งบประมาณในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เช่น โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร</p> <p>4. ปัญหาภัยแล้ง ทำให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำริมโขงตื้นเขิน ไม่สามารถให้น้ำสำหรับผลิตระบบประปาได้ ในช่วงฤดูร้อนบางปี</p>	<p>1. มีพื้นที่ติดกับเส้นทางคมนาคมสายหลัก (สายเชียงราย-เชียงใหม่)</p> <p>2. ภาครัฐให้การสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานของท้องถิ่นด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการผ่านทางนโยบายเร่งด่วนและโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ</p> <p>3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดให้การสนับสนุนโครงการที่เกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง</p>	<p>1. แผนงานโครงสร้างพื้นฐานขาดการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลต่อแนวทางการวางแผน และออกแบบโครงการให้มีคุณภาพ มีอายุการใช้งานที่ยาวนาน เช่น ด้านรูกกล้าแนวถนนมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนทิศทางของทางน้ำ เป็นต้น</p> <p>2. ด้านระเบียบมีขั้นตอนการพิจารณาหลายระดับ ทำให้โครงการมีความล่าช้า เช่น การพิจารณาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เป็นต้น</p>

2. ด้านเศรษฐกิจ

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> 1. พื้นดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมสำหรับการเกษตรทั้งปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ 2. มีผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถส่งเสริมให้เป็นสินค้าโอท็อปได้ 3. มีการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพให้แก่ประชาชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คริวเรือนส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนการผลิต 2. ไม่มีการรวมกลุ่มอาชีพทำให้ขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน 3. สินค้าของกลุ่มอาชีพที่ผลิตออกมาไม่มีตลาดรองรับการจำหน่าย 4. เกษตรกรขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการผลิตทางการเกษตรทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่ตลาดต้องการ 5. มีอัตราการใช้สารเคมีสูงในภาคการเกษตร 6. ขาดแคลนพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ดี 7. ประชาชนมีภาระหนี้สินจากการกู้ยืมเพื่อลงทุนทางการเกษตร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐบาลมีนโยบายประกันราคาสินค้าผลผลิตทางการเกษตร 2. มีแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต 3. รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า ทำให้มีงบประมาณลงสู่ประชาชน 4. รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมการผลิตสินค้าในท้องถิ่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการมีงานทำและความมั่นคงในการทำงาน 2. มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่รุนแรง 3. ภาวะค่าครองชีพสูง 4. กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน(วัตถุนิยม) 5. ไม่มีตลาดรองรับสินค้าชุมชน

3. ด้านการศึกษา

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชนมีวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง 2. ชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถสร้างรายได้ให้ชุมชนท้องถิ่นได้ เช่น การทอเสื่อกก 3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนด้านการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง 4. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน องค์กรบริหารส่วนที่จัดตั้งเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดการจัดเก็บข้อมูลด้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ (การจัดการองค์ความรู้) 2. ประเพณีเก่าแก่บางอย่างกำลังจะสูญสลาย ไม่มีการสืบทอด 3. ผู้ปกครองขาดความเชื่อถือในโรงเรียนในสังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบล 4. เด็กนักเรียนที่เรียนดีบางราย ขาดโอกาสในการศึกษาต่อเนื่องจาก ผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก 2. รัฐบาลมีนโยบายกู้ยืมเรียน 3. รัฐบาลมีนโยบายเรียนฟรี 15 ปี 4. ผู้บริหารการศึกษาให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสื่อสารที่ไร้พรมแดนทำให้เยาวชนลืมนับประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามของตนเอง 2. กฎ ระเบียบบางอย่างไม่เอื้อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปส่งเสริม สนับสนุนด้านการศึกษา เนื่องจากไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ด้านคุณภาพชีวิต

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> มีกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ทำกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ ประชาชนมีการรวมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชน เช่น กลุ่มสตรี แม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่ม อสม. กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีความเข้มแข็ง เป็นแกนนำที่สำคัญ ในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ ประชาชนให้ความสนใจในการดูแลสุขภาพตนเองและคนในครอบครัวมากขึ้น มีความรู้ในการดูแลตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ประชาชนมีการติดตามข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขและการแพร่ระบาดของโรคต่างๆ อย่างต่อเนื่อง มีกองทุนหลักประกันสุขภาพประจำตำบล ดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพของ ประชาชนในตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลริมน้ำโขงส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายโดยจัดให้มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกาย 	<ol style="list-style-type: none"> งบประมาณสนับสนุนการทำงานของกลุ่มอาสาสมัครน้อยทำให้ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน ผู้ยากไร้ในตำบลยังไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง บุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยขาดการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยและการป้องกันภัยยังไม่เพียงพอ ประชาชนวัยรุ่นให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นน้อยกว่าในวัยผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ตำบล ประชาชนยังลุ่มหลงในอบายมุข อาทิ เช่น การดื่มสุราสูบบุหรี่ เล่นการพนัน เป็นต้น ประชาชนเป็นโรคไม่ติดต่อมากขึ้น เช่น โรคเบาหวาน โรคความดัน โรคปวดข้อ โรคปวดกระดูกและกล้ามเนื้อ เป็นต้น ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง 	<ol style="list-style-type: none"> รัฐบาลและจังหวัด / กลุ่มจังหวัด มีนโยบายสนับสนุนด้านความมั่นคง รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความมั่นคง ยาเสพติดและการรักษาความสงบ เรียบร้อยในสังคม รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุข สร้างความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ภายในชาติ มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของประชาชนชาวไทย มีแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต มีหน่วยงานภายนอกที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข เช่น สำนักงาน สาธารณสุขอำเภอเชียงใหม่ของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเชียงใหม่ของ 	<ol style="list-style-type: none"> จากปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจทำให้ประชาชนขาดความมั่นคงในการประกอบอาชีพและมีปัญหาการว่างงานมากขึ้น มีปัญหาโรคติดต่อแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก, โรคไข้หวัด

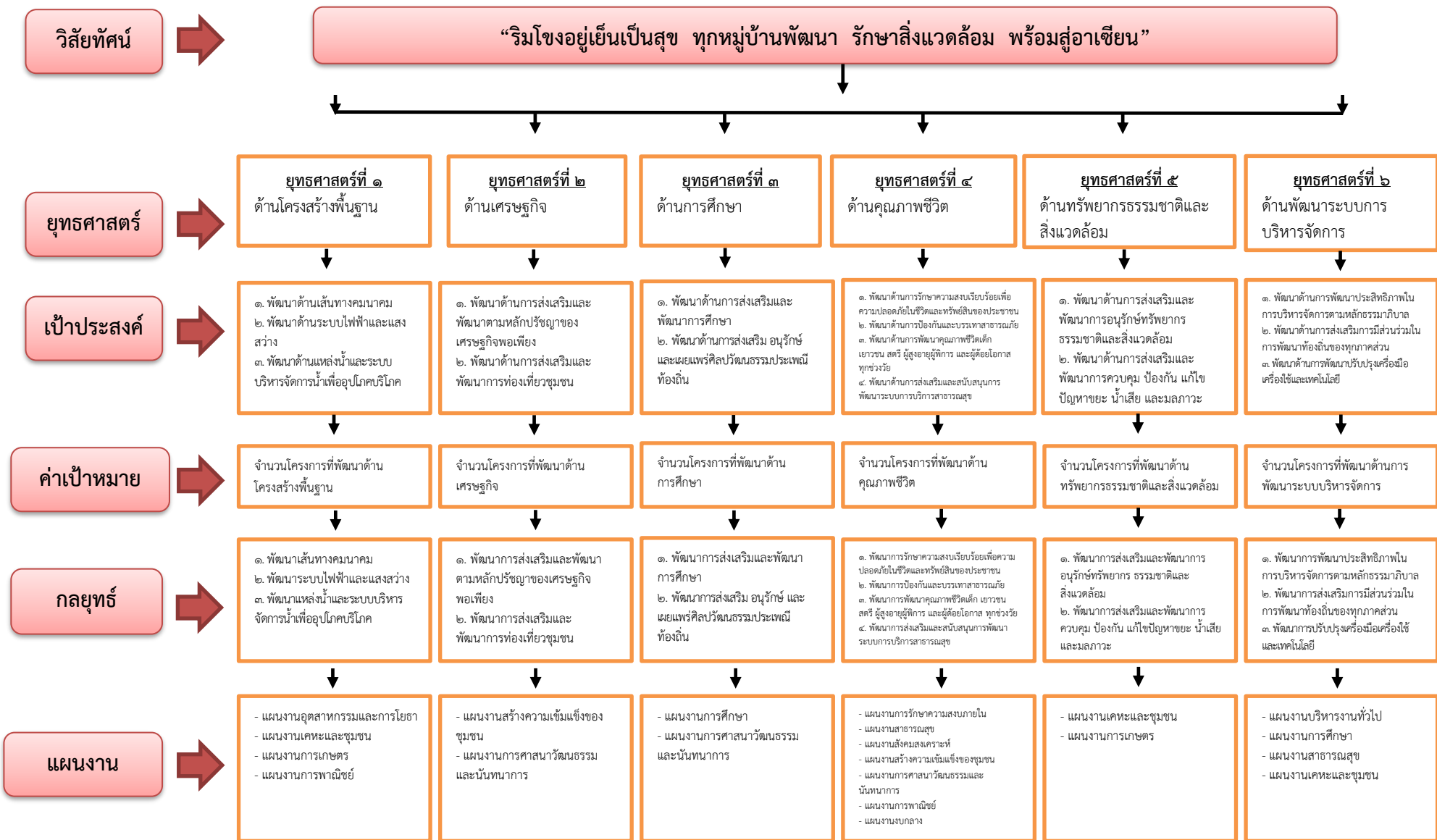
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> 1. พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงมี 4.024 ตร.กม. ทำให้ดูแลปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ง่าย 2. องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงมีการจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง 3. ประชาชนให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม 4. มีการส่งเสริมให้คัดแยกขยะก่อนทิ้ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จากจำนวนประชากรที่มีเพิ่มขึ้นและประชากรแฝง ทำให้มีปริมาณขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มมากขึ้น 2. ลำเหมืองต้นเขิน มีตะกอนและวัชพืชปิดทางไหลของน้ำ 3. ปัญหามลภาวะทางอากาศที่เกิดจากการใช้ยาฆ่าแมลง ยากำจัดศัตรูพืช กลิ่นไม่พึงประสงค์ 4. ประชาชนไม่เปลี่ยนพฤติกรรม/ มุมมองในการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร 5. ไม่มีอุปกรณ์ในการทำลายเศษกิ่งไม้ วัชพืช ทำให้ประชาชนใช้วิธีเผา ทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐบาลให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม 2. มีการจัดพื้นที่ Zoning ระหว่างองค์กรต่าง ๆ 3. หน่วยงานภาครัฐส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นได้แก่ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยพืชสดทดแทนการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมี เพื่อลดต้นทุนการผลิตและป้องกันดินเสื่อมสภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาวะฝุ่นและหมอกควันปกคลุมจังหวัดเชียงราย ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน 2. มีบุคคลภายนอกนำขยะมาทิ้งในพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาส่งกลิ่นเหม็น ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามและเป็นบ่อเกิดของเชื้อโรคและพาหะนำโรคต่าง ๆ

6. ด้านพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการแบ่งส่วนราชการโดยกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน 2. ผู้บริหารมีความชัดเจนในการกำหนดนโยบายในการบริหาร 3. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง 4. ประชาชนเริ่มมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงมากขึ้น 5. ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบการบริหารจัดการมากขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะการทำงานมุ่งที่ผลงานของแต่ละส่วนการงานมากกว่าการทำงานในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง 2. บุคลากรบางส่วนยังขาดความเข้าใจด้านหนังสือสั่งการ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 3. การพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดียังดำเนินการไม่ต่อเนื่อง 4. ประชาชนบางส่วนให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงน้อย 5. รายจ่ายประจำเพิ่มขึ้นตามสภาพเศรษฐกิจ แต่งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเท่าเดิม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงมีความเป็นอิสระในการบริหารหน่วยงาน 2. มีหน่วยงานตรวจสอบ / กำกับดูแลอย่างใกล้ชิด อาทิเช่น ท้องถิ่นอำเภอ สำนักงาน ท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น 3. มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานด้านความมั่นคงฯ เข้ามาช่วยดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ 4. มีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต 5. รัฐบาลและจังหวัดให้การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการถ่ายโอนภารกิจต่าง ๆ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. งบประมาณที่มีจำกัด ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่ 2. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ บางเรื่องไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความช่วยเหลือประชาชน 3. การเปลี่ยนรัฐบาลบ่อยทำให้นโยบายไม่มีความต่อเนื่อง

แผนที่ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

การบริหารความเสี่ยงเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

สภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนนวัตกรรมที่เกิดขึ้นมากมาย ส่งผลให้องค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐ เอกชน ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้องค์กรส่วนใหญ่ต้องมีการปรับตัวและเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและตลอดเวลาเพื่อที่จะทำให้องค์กรดำเนินการตามวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่ทำให้ให้องค์กรมีการวางแผนป้องกันและรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น นายก องค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขงตำบลริมโขง ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของหน่วยงาน จึงมีนโยบายให้ความสำคัญของการนำระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ เพื่อให้ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขงสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และมีภูมิคุ้มกันต่อสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เพราะระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยในเรื่องของการวิเคราะห์และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้สามารถจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงาน การวางแผน ป้องกัน ตลอดจนหาแนวทางในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งส่งผลให้ผลลัพธ์ในการปฏิบัติงานดีขึ้น

การพัฒนาตามวิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงเติบโตอย่างมีทิศทางที่มั่นคงเหมาะสม ดังนั้น การวิเคราะห์สถานการณ์ ความเสี่ยง ทั้งปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้งในส่วนที่คาดว่าจะเป็โอกาสหรือจุดแข็ง เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในส่วนที่คาดว่าจะเป็ความเสี่ยงหรือภัยคุกคามหรือจุดอ่อนที่ต้องพึงระวังและแก้ไขต่อไปนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการวางแผนเพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นการจัดทำอย่างมีส่วนร่วมเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นโดยมีการทบทวนสภาพปัจจุบัน ภารกิจงาน และสภาพความเป็นไปของชุมชน และภาพความสำเร็จที่คาดหวังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลข้อเท็จจริงจากหลากหลายแหล่ง และผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ที่สามารถนำมาสังเคราะห์เป็นภาพรวมของปัจจัยสิ่งแวดล้อมสำคัญที่มีผลต่อความเสี่ยง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงให้มีประสิทธิภาพ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสาธารณชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง

1. เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
2. เพื่อให้ได้ทราบถึงวิธีการ/แนวทางในการระบุปัจจัยเสี่ยงในระดับงาน/กิจกรรม/โครงการ และระดับองค์กร โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบที่จะเกิด การจัดทำแผนและการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อประโยชน์ในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในในระดับหน่วยงานย่อยและระดับองค์กร รวมทั้งสามารถยกระดับการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารจัดการความเสี่ยงกับยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

4. เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และเสริมสร้างความเข้าใจในองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เพื่อมุ่งให้เกิดการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องต่อไป

5. เพื่อให้การปฏิบัติงานตามภารกิจ/งาน/โครงการ/กิจกรรม ของหน่วยงานสามารถป้องกันโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง หรือลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในสถานะที่ควบคุมได้หรือหมดไป ลดผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน และทำให้ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

6. เพื่อให้เกิดความตื่นตัวและใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ในการดำเนินงานทุกระดับ

ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยง จะช่วยให้ผู้บริหารตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมาย และภารกิจหลักขององค์กร รวมถึงระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้

3. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หรือแนวทางการดำเนินงาน เป้าประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

4. ช่วยให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำ และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

5. ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรในการบริหารจัดการความเสี่ยง และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

บทที่ 2

วัฒนธรรมองค์กรและโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

นโยบายการบริหารความเสี่ยง

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ.2561 มาตรา 79 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

เพื่อให้การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2553 และพระราชกฤษฎีกาว่าหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 อันแสดงความมุ่งมั่นต่อการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาลและเพื่อให้การบริหารราชการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธาและไว้วางใจในการบริหารงานภาครัฐ เพื่อความต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอในการบริหารความเสี่ยงตามมาตรการการควบคุมภายในของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ความเชื่อถือได้ของรายงานติดตามผลการแก้ไขหรือปรับปรุงระบบการควบคุมภายในตามแผนการปฏิบัติงานที่ได้รับอนุมัติ องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง จึงได้ประกาศนโยบายการบริหารความเสี่ยงและการดำเนินการตามมาตรการควบคุมภายใน ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2562 เพื่อกำกับดูแลในการเป็นองค์กรที่ดี สำหรับองค์กรและบุคลากรทุกคนพึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่กับกฎ ระเบียบ หนังสือสั่งการ ตลอดจนข้อบังคับอื่นๆ อย่างทั่วถึง ดังนี้

1. กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม
2. มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง และหน่วยตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง และคณะผู้บริหาร มีหน้าที่กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงและการพัฒนาระบบการควบคุมภายในภาพรวม โดยยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรม และกำกับให้มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
4. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง/รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดและจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมของการควบคุม ปฏิบัติตนไปตัวอย่างที่ดีในเรื่องความซื่อสัตย์ การมีคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

5. หัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกอง มีหน้าที่ในการประเมินความเสี่ยงในระดับปฏิบัติการ และกำหนดกิจกรรมควบคุมที่เพียงพอ เหมาะสม ตลอดจนนำการควบคุมภายในไปปฏิบัติและปรับปรุงรวมทั้ง ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

6. หน่วยตรวจสอบภายใน เป็นผู้สอบทานหรือประเมินผลการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง อย่างเป็นอิสระ เพื่อให้ความมั่นใจว่าหน่วยรับตรวจในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

7. พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงทุกคน ต้องมีความรับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่ ตามโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงและมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือคำสั่งรับผิดชอบในการแบ่งงานขององค์กร รวมถึงต้องดำเนินการวางแผน บริหารความเสี่ยง ป้องกันความเสี่ยงให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่สำนัก/กอง และหน่วยงานกำหนดไว้ จนถึงมีหน้าที่รายงานปัญหาจากการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นทราบเพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข และลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที

8. ให้มีการรายงานสรุปผลความสำเร็จการดำเนินการในการบริหารความเสี่ยง และการติดตามระบบการควบคุมภายในเสนอผู้บริหารทราบ เมื่อสิ้นปีงบประมาณภายใน 90 วัน เพื่อรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนดตามระเบียบ หนังสือสั่งการกำหนดต่อไป

การสร้างแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง

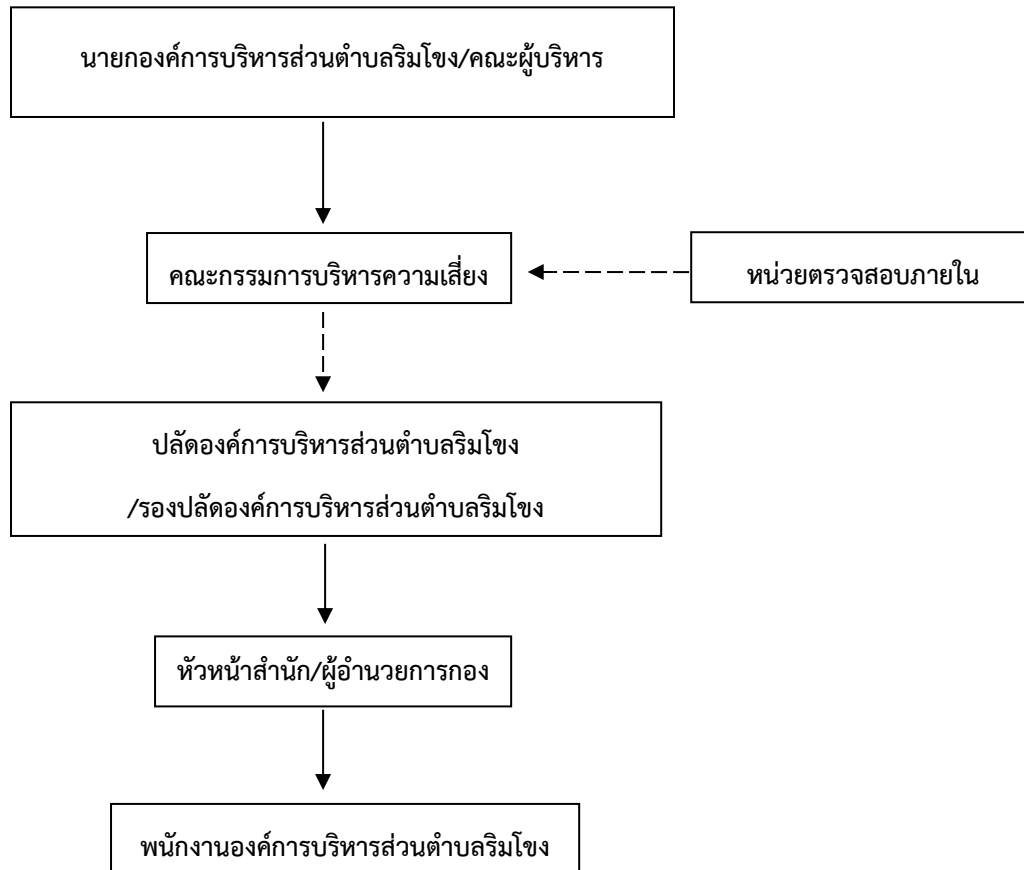
นอกจากนโยบายการบริหารความเสี่ยงข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง เพิ่มเติมขึ้นในการสนับสนุน และส่งเสริมให้การดำเนินงานในทุกส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ให้บุคลากรทุกระดับรับทราบ และสร้างความเข้าใจยุทธศาสตร์ พันธกิจของหน่วยงาน และอำนาจหน้าที่ของตนต่อการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน
2. ให้มีการถ่ายทอดตัวชี้วัดของหน่วยงาน สู่ระดับสำนัก/กอง และระดับบุคคล
3. ให้มีการสื่อสาร สร้างความเข้าใจในเรื่องแผนงาน/โครงการไปยังบุคลากรในทุกระดับที่รับผิดชอบ และเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ
4. ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ หรือแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ให้คำนึงถึงการจัดสรรทรัพยากรในด้านต่างๆ รวมทั้งมีการกำหนดตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการ หรือแผนงาน/โครงการ ตลอดจนมีการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต
5. ให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและนำเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยง สำหรับแผนปฏิบัติการ หรือแผนงาน/โครงการ เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของหน่วยงาน

นโยบายการบริหารความเสี่ยงและแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง จะช่วยในเรื่องของการวิเคราะห์และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ช่วยในการจัดลำดับ ความสำคัญของการดำเนินงาน การวางแผนป้องกัน ตลอดจนหาแนวทางในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการตัดสินใจ โดยแนวทางการสร้างวัฒนธรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ให้ดำเนินการด้วยการผนวกหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในเข้าไปในกระบวนการทำงานหลัก ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและสื่อสารให้ความรู้เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักและนำไปสู่การปฏิบัติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรในที่สุด

โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขงได้กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง ตลอดจนถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ไว้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

หมายเหตุ _____ หมายถึง เส้นทางการสั่งการ
 - - - - - หมายถึง เส้นทางการให้คำแนะนำ/ปรึกษา

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง มีนโยบายกำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ และมีการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ดังนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้อง	หน้าที่และความรับผิดชอบ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ริมโขง/คณะผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none">1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยง2. กำกับนโยบายและให้คำแนะนำการบริหารความเสี่ยง
คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	<ol style="list-style-type: none">1. จัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงเพื่อใช้หน่วยงาน2. กำหนดแนวทางการดำเนินงานและถ่ายทอดการบริหารความเสี่ยง ลงสู่หน่วยงาน3. ควบคุม ติดตาม การดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงเพื่อลดระดับ ความเสี่ยงให้อยู่ในสถานะที่ควบคุมได้หรือหมดไป4. ติดตามและรายงานผลการบริหารความเสี่ยงรายงานต่อนายก องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
หน่วยตรวจสอบภายใน	<ol style="list-style-type: none">1. ให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหาร ส่วนตำบลริมโขง2. สอบทานและประเมินประสิทธิผลกระบวนการบริหารความเสี่ยง ของหน่วยงานและรายงานให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ทราบ3. ติดตามการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดกระบวนการ บริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ริมโขง/รองปลัดองค์การบริหารส่วน ริมโขง	<ol style="list-style-type: none">1. สนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน2. กำหนดแนวทางการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานตาม นโยบายการบริหารความเสี่ยงของนายก องค์การบริหารส่วนตำบล ริมโขง3. ควบคุม ติดตามการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง4. ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานตระหนักถึงความสำคัญของการ บริหารความเสี่ยงและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงของ หน่วยงาน

ผู้ที่เกี่ยวข้อง	หน้าที่และความรับผิดชอบ
หัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงของสำนัก/กองตามนโยบายและคู่มือของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงลงสู่การปฏิบัติ 2. ควบคุมและประสานงานการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงของบุคลากรในหน่วยงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด 3. ร่วมวิเคราะห์ความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อยเพื่อจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงระดับหน่วยงานและประสานงาน ดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงในส่วนที่เกี่ยวข้อง 4. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อยและระดับหน่วยงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายงานเสนอและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง 5. นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและหน่วยตรวจสอบภายใน มาวิเคราะห์ ปรับแผนและแนวทางการบริหารความเสี่ยงในปีถัดไป
พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำนโยบายการบริหารความเสี่ยงสู่การปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรม 2. วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดทำแผนความเสี่ยงระดับงาน/กิจกรรม/โครงการ 3. ดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง 4. จัดทำแบบประเมินความเสี่ยงเสนอหัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกองเพื่อรวบรวมประเมินในระดับหน่วยงานย่อยต่อไป 5. นำข้อเสนอแนะจากหัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกอง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และหน่วยตรวจสอบภายในมาวิเคราะห์ ปรับแผนและแนวทางการบริหารความเสี่ยงในปีถัดไป

บทที่ 3

แนวทางและหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ความหมายของความเสี่ยงและระบบการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) คือ เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบต่อ หรือสร้างความเสียหาย หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมาย ของแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ของหน่วยงานที่ได้ระบุไว้

การบริหารความเสี่ยง (Risk management) คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหาร ปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ การประเมิน การจัดการ การติดตาม ประเมินผล และการสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม หน่วยงาน หรือกระบวนการ ดำเนินงานขององค์กร ตลอดจนการประกอบกันอย่างลงตัวของวัฒนธรรมองค์กร กระบวนการและโครงสร้าง ขององค์กร ซึ่งมีผลโดยตรงต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการบริหาร

ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk management System) ระบบบริหารปัจจัยและควบคุม กิจกรรม ทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายหรือความล้มเหลว เพื่อให้ ระดับของ ความเสี่ยงหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักและเป้าหมายตาม แผนปฏิบัติราชการ ของส่วนราชการเป็นสำคัญ

แนวคิดและกรอบการบริหารความเสี่ยง

ในการประชุมเพื่อวางแผนการบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2563 คณะบริหารความเสี่ยงฯ ได้พิจารณาปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงจากเดิมเป็นไปตามมาตรฐาน COSO Enterprise Risk Management- Integrated Framework 2004 เปลี่ยนเป็นมาตรฐาน COSO Enterprise Risk Management- Integrated Framework 2017 เพื่อให้มี เครื่องมือในการสร้างความเชื่อมั่น ที่เป็นปัจจุบัน ในการบรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน โดยมีองค์ประกอบ การบริหารความเสี่ยง 5 องค์ประกอบ 20 หลักการ ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แผนภาพแสดงการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO – ERM 2017

แนวคิด COSO - ERM 2017 เป็นการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของกระบวนการใหม่ให้มีความละเอียดชัดเจนขึ้นจากเดิมมีเฉพาะ 8 องค์ประกอบ พัฒนาเป็น 5 องค์ประกอบ 20 หลักการและปรับจากลูกเต๋า มาเป็นรูปเกลียว และจัดองค์ประกอบเป็น 5 เส้นเกลียวที่มีความสัมพันธ์กัน โดยแบ่งเส้นเกลียวเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก เส้นเกลียว 3 เส้นคือ เส้นเกลียวสีฟ้า (การกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจ) เส้นเกลียวสีเขียว (ผลการดำเนินงาน) และเส้นเกลียวสีม่วง (การทบทวนและการปรับปรุงแก้ไข) เส้นเกลียว 3 เส้นนี้ถือเป็นกระบวนการทั่วไปที่เกิดขึ้นในองค์กร กลุ่มที่ 2 คือเส้นเกลียวสีเหลือง (การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร) และเส้นเกลียวสีแดง (สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงานผล) แสดงถึงองค์ประกอบพื้นฐานซึ่งสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงภายในขององค์กร 2 กลุ่มนี้จะมีความสัมพันธ์ครอบคลุมตั้งแต่การกำกับดูแลไปจนถึงการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง

หลักการในการบริหารความเสี่ยง 5 องค์ประกอบ 20 หลักการตามแนวคิด COSO – ERM 2017 ประกอบด้วย

หลักการสำคัญที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)

การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กรเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบทั้งหมดในการบริหารความเสี่ยงเนื่องจากการกำกับดูแลกิจการจะเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางขององค์กรในการให้ความสำคัญและสร้างความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กรจะเกี่ยวข้องกับค่านิยม ทางจริยธรรม พฤติกรรมที่พึงประสงค์และความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งจะสะท้อนผ่านการตัดสินใจต่างๆ องค์กร มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. จัดตั้งคณะกรรมการดูแลความเสี่ยง (Exercises Board Risk Oversight) คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ต่างๆ รวมถึงกำกับ ดูแลกิจการเช่น คณะกรรมการควรมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยง มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการกำกับการบริหารความเสี่ยง มีความเป็นอิสระ หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น

2. จัดตั้งโครงสร้างการดำเนินงาน (Establishes Operating Structures) องค์กรควรจัดตั้งโครงสร้างการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทาง ธุรกิจ เช่น มีการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานและสายการบังคับบัญชาที่เหมาะสม มีโครงสร้างในการบริหารความเสี่ยง มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับกลยุทธ์

3. ระบุวัฒนธรรมองค์กรที่ต้องการ (Defines Desired Culture) องค์กรควรระบุพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมองค์กรที่ต้องการ คณะกรรมการบริหารและฝ่ายบริหารเป็นผู้กำหนดวัฒนธรรมองค์กรทั้งสำหรับองค์กรในภาพรวมและ สำหรับบุคลากรภายใต้วัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความเสี่ยง วัฒนธรรมองค์กรเกิดขึ้นจาก หลายปัจจัย ปัจจัยภายในที่สำคัญ ได้แก่ ระดับการใช้ วิจารณ์ญาณ ความเป็นอิสระในการตัดสินใจของ พนักงาน การสื่อสารระหว่างพนักงานและผู้จัดการ มาตรฐาน และกฎเกณฑ์ต่างๆ แผนผังทางกายภาพ ของสถานที่ปฏิบัติงานและระบบค่าตอบแทน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ข้อกำหนดด้านกฎหมาย ความ คาดหวังของลูกค้า นักลงทุน และองค์ประกอบอื่นๆ

4. แสดงความมุ่งมั่นในค่านิยมหลัก (Demonstrates Commitment to Core Values) องค์กรควรแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามค่านิยมหลักขององค์กร เช่น ยึดถือ การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร การปฏิบัติตามภาระรับผิดชอบอย่างเคร่งครัด การสร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง การกำหนดให้มีการสื่อสารที่เหมาะสม

จูงใจ พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความสามารถ (Attracts, Develops, and Retains Capable Individuals) องค์กรควรมุ่งมั่นในการสนับสนุนการสร้างทรัพยากรบุคคลควบคู่ไปกับกลยุทธ์และ วัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น ฝึกอบรมบุคลากรในด้านการบริหารความเสี่ยง ส่งเสริมความสามารถของ พนักงาน สร้างแรงจูงใจและผลตอบแทนอื่นๆ อย่างเหมาะสมสำหรับตำแหน่งงานในทุกระดับ

หลักการสำคัญที่ 2 กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting)

การบริหารความเสี่ยงสามารถบูรณาการเข้ากับแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรได้ผ่านกระบวนการ กำหนด กลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยองค์กรควรกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้สอดคล้องกับการกำหนดกลยุทธ์อื่นจากนั้น วัตถุประสงค์ขององค์กร จะเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางปฏิบัติตามกลยุทธ์รวมถึงการดำเนินงานทั่วไปและปัจจัยที่องค์กรให้ความสำคัญและจะเป็นพื้นฐาน ในการระบุประเมิน และการตอบสนองต่อความเสี่ยง มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วิเคราะห์ธุรกิจ (Analyzes Business Context) องค์กรควรพิจารณาถึงผลกระทบจากการบริหารขององค์กรที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ ระดับความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เช่น การเข้าใจบริบทขององค์กร การคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ภายนอกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
2. ระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Defines Risk Appetite) องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อสร้าง รักษา และส่งเสริมความตระหนักถึง ค่านิยม เช่น มีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และสื่อสารความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้ชัดเจน ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ไม่มีการกำหนดรูปแบบที่ตายตัวหรือเป็นมาตรฐานที่จะใช้ได้กับทุกองค์กร ผู้บริหารเป็นผู้เลือกความเสี่ยงที่ยอมรับได้ภายใต้บริบทขององค์กรที่ต่างกันในแต่ละองค์กร
3. ประเมินกลยุทธ์ (Evaluates Alternative Strategies) องค์กรควรประเมินเพื่อค้นหา กลยุทธ์ทางเลือกและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อไป ความเสี่ยงขององค์กร เช่น การวิเคราะห์ SWOT การประเมินมูลค่า การคาดการณ์รายได้ การวิเคราะห์ คู่แข่ง และการวิเคราะห์สถานการณ์กลยุทธ์ต้องสนับสนุนพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงสอดคล้องกับ ค่านิยมหลักและเสี่ยงที่ยอมรับได้
4. กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร (Formulates Business Objectives) ในการกำหนด วัตถุประสงค์ขององค์กรควรพิจารณาความเสี่ยงในระดับต่างๆ ซึ่ง สอดคล้องและสนับสนุนกลยุทธ์ควบคู่ไปด้วย เช่น การกำหนดค่าความเบี่ยงเบนของความเสี่ยงจากผล การดำเนินงานซึ่งยังคงอยู่ในช่วงความเสี่ยงที่ยอมรับได้

หลักการสำคัญที่ 3 ผลการดำเนินงาน (Performance)

เริ่มจากการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการบรรลุกลยุทธ์และ วัตถุประสงค์ขององค์กร โดยจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงตามโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และพิจารณาความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ จากนั้นองค์กรจะเลือกตอบสนองต่อความเสี่ยงด้วยวิธีต่างๆ รวมถึงพิจารณาปริมาณความเสี่ยงในภาพรวมและตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไข ซึ่ง จะพัฒนา มุมมองในภาพรวมเกี่ยวกับปริมาณความเสี่ยงที่องค์กรอาจเผชิญในการบรรลุเป้าหมายกลยุทธ์และ วัตถุประสงค์ขององค์กรในระดับองค์กร มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ระบุความเสี่ยง (Identifies Risk) องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น ความเสี่ยงด้านลูกค้า ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ความเสี่ยงทั้งหมดจะเก็บไว้ในโปรไฟล์ความเสี่ยง เพื่อนำไปจัดการความเสี่ยงเหล่านี้ต่อไป

- ประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง (Assesses Severity of Risk) องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง โดยประเมินว่าแต่ละปัจจัยนั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด

- จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง (Prioritizes Risks) องค์กรควรคำนวณระดับความเสี่ยง (Risk Exposure) จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง เพื่อเป็นพื้นฐานในการพิจารณาคัดเลือกวิธีตอบสนองต่อความเสี่ยงต่างๆ การคำนวณระดับความเสี่ยงเท่ากับผลคูณของคะแนนระหว่างโอกาสที่จะเกิดกับความเสียหายเพื่อจัดลำดับความสำคัญและใช้ในการตัดสินใจว่าความเสี่ยงใดควรเร่งจัดการก่อน

2. ดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยง (Implements Risk Responses) องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง โดยประเมินว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมี โอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใดและหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด

3. พัฒนารอบความเสี่ยงในภาพรวม (Develops Portfolio View) องค์กรควรพัฒนาและประเมินความเสี่ยงในภาพรวมของทั้งองค์กร เครื่องมือที่นิยมใช้ แสดงความเสี่ยงมีชื่อเรียกหลากหลายชื่อ ได้แก่ Risk Map หรือ Risk Matrix

หลักการสำคัญที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review and Revision)

องค์กรควรพิจารณากระบวนการบริหารความเสี่ยงอยู่เป็นระยะ โดยทบทวนความสามารถ และ แนวทางการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารควรพิจารณาความสามารถและการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรว่าเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรมากน้อยเพียงใดและมีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับ องค์กรได้แม้ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่างๆ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ประเมินการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ (Assesses Substantial Change) องค์กรควรระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกกิจการที่ อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรที่สำคัญ เช่น ผู้บริหารระดับสูงลาออกจากตำแหน่ง การควบรวมกิจการ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีหรือกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ต่างๆ

2. ทบทวนความเสี่ยงและผลการดำเนินงาน (Reviews Risk and Performance) องค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงพิจารณาทบทวนความเสี่ยง ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรมีผลการดำเนินงานตามเป้าหมายแล้วหรือไม่ องค์กรประเมินความเสี่ยงได้ แม่นยำหรือไม่องค์กรพิจารณาระดับความเสี่ยงได้เหมาะสมกับเป้าหมายหรือไม่ หรือมีความเสี่ยงอื่นใด ที่กำลังเกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อ องค์กร

3. มุ่งมั่นปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Pursues Improvement in Enterprise Risk Management) องค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงองค์กรอยู่เสมอ โดยเฉพาะช่วงเวลาที่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เช่น การปรับโครงสร้างองค์กรหลังการประเมินผลการดำเนินงาน หรือการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอกต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารความเสี่ยง

หลักการสำคัญที่ 5 สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication, and Reporting)

การสื่อสารเป็นกระบวนการต่อเนื่องในการรวบรวมข้อมูล และแบ่งปันข้อมูลที่จำเป็นจากทั่วทั้งองค์กรผู้บริหารใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก ซึ่งข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวจะมาจากทั้งผู้บริหารและพนักงานในส่วนต่างๆ ขององค์กร เพื่อสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยองค์กรจะใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูล เพื่อรวบรวม ประมวลผลและจัดการข้อมูลต่างๆ ที่สัมพันธ์ กับการบริหารความเสี่ยง จากนั้นองค์กรจึงรายงานข้อมูลความเสี่ยง วัฒนธรรมองค์กร และผลการดำเนินการได้มี 3 องค์ประกอบดังนี้

1. ยกระดับระบบสารสนเทศ (Leverages Information Systems) องค์กรควรจัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอ เหมาะสมและทันต่อเวลา องค์กรอาจใช้ กระบวนการวิเคราะห์กลุ่มข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อค้นหารูปแบบความสัมพันธ์ของ สิ่งเชื่อมโยงข้อมูลเข้าไว้ด้วยกันนำไปสู่การระบุและจัดการความเสี่ยงได้ดีขึ้น
2. สื่อสารข้อมูลความเสี่ยง (Communicates Risk Information) องค์กรควรสื่อสารข้อมูลการบริหารความเสี่ยงองค์กรผ่านช่องทางการติดต่อต่างๆ ข้อมูลการสื่อสารทั้งระดับบนลงล่าง (Top-down Approach) และระดับล่างขึ้นบน (Bottom-up Approach) การสื่อสารข้อมูลความเสี่ยงควรมีให้เพียงพอทั้งภายในและภายนอกองค์กร
3. รายงานผลความเสี่ยง วัฒนธรรม และผลการดำเนินงาน (Reports on Risk, Culture, and Performance) องค์กรควรรายงานความเสี่ยง วัฒนธรรมองค์กร และผลการดำเนินงานในทุกระดับให้ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กรแม้จะมีการมอบหมายหน้าที่ด้านการรายงานผลให้หน่วยงานหรือบุคคลใดแล้วก็ตาม ผู้บริหารก็ยังคงต้องมีหน้าที่กำกับดูแลด้วย

การจำแนกประเภทความเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับ หน่วยงานจะถูกจำแนกประเภทความเสี่ยงตามวัตถุประสงค์ของ COSO – ERM 4 ด้านได้แก่

1. **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) :** เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์นโยบาย แผนการดำเนินงาน ซึ่งมีผลกระทบต่อทิศทาง ภารกิจหลัก รวมทั้งการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งอาจมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอก (เช่น การเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ ผู้ใช้บริการ และอื่น ๆ) รวมทั้งปัจจัยภายใน (เช่น การปรับโครงสร้างองค์กร การปรับรูปแบบการทำงาน) และรวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจไปใช้อย่างไม่เหมาะสม

2. **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk)** : เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละกระบวนการ หรือกิจกรรม ทั้งที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์และบุคลากร และรวมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพและในการดำเนินงาน

3. **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)** : เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและการควบคุมทางการเงิน การตัดสินใจทางการเงิน รวมทั้งการบริหารงบประมาณ โดยอาจเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน (เช่น การจัดสรรงบประมาณ การจัดการสภาพคล่องของเงินทุน) หรือจากปัจจัยภายนอก (เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงรัฐบาล หรือการเกิดโรคโควิดที่เรพบเจอในปัจจุบัน) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินและประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานขององค์กร

4. **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk)** : เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดต่าง ๆ และรวมไปถึงกฎระเบียบหรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยง ดำเนินการสอดคล้องตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความโปร่งใสของหน่วยงาน องค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จึงอาศัยความตามมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

ข้อ 3 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง และสื่อสารการบริหารความเสี่ยงของวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 5 กำหนดให้การบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงและการตอบสนองความเสี่ยง

ข้อ 6 กำหนดให้ต้องมีการติดตามประเมินผลความเสี่ยงทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

จึงกำหนดกระบวนการในการทำความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ทุกสำนัก/กอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้ใช้เป็นแนวทาง และถือปฏิบัติให้เป็นทิศทางเดียวกัน โดยทั้งสิ้น จำนวน 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์

ในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องเริ่มต้นจากการจัดทำยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน โดยนำเอายุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผนพัฒนาทั้งระดับภาค ระดับจังหวัด มาเชื่อมโยงเพื่อกลั่นกรองเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของหน่วยงาน โดยต้องกำหนดเป้าประสงค์ กลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือวัตถุประสงค์ขององค์กรที่นำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาตามแผนพัฒนาที่เราได้วางไว้

ดังนั้นหน่วยงานต้องศึกษาและทำความเข้าใจ ติดตาม และสื่อสารแนวโน้มความเสี่ยงที่สำคัญที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อแผนการพัฒนาที่ได้จัดทำไว้ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ดังนั้นการกำหนดและทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ขององค์กรจึงเป็นขั้นตอนแรกที่ต้องกระทำ เพื่อกำหนดแนวทาง หลักการและทิศทางในกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อจะเชื่อมโยงว่าสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นนั้นควรสร้างคุณค่าหรือหาทางป้องกันเพื่อกำหนดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ลักษณะวัตถุประสงค์ ที่ดีมีดังต่อไปนี้

1. **Specific** ต้องมีลักษณะที่เฉพาะเจาะจง สามารถทำให้บุคลากรทุกระดับในองค์กรเข้าใจตรงกันได้
2. **Measurable** ต้องสามารถวัดผลได้ว่าวัตถุประสงค์นั้นบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ
3. **Attainable** ต้องสามารถทำให้บรรลุผลได้ภายใต้ศักยภาพ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมที่องค์กรมีอยู่
4. **Relevant** ต้องมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ และเป็นไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์ขององค์กร
5. **Timely** ต้องมีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

2. ระบุปัจจัยเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและในระดับกิจกรรมโดยในการระบุปัจจัยเสี่ยงต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษา โดยปัจจัยเสี่ยงที่พบจะถูกจำแนกประเภทความเสี่ยงตามวัตถุประสงค์ของ COSO – ERM 4 ด้านได้แก่

2.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย แผนการดำเนินงาน ซึ่งมีผลกระทบต่อทิศทาง ภารกิจหลัก รวมทั้งการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งอาจมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอก (เช่น การเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ ผู้ใช้บริการ และอื่น ๆ) รวมทั้งปัจจัยภายใน (เช่น การปรับโครงสร้างองค์กร การปรับรูปแบบการทำงาน) และรวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจไปใช้อย่างไม่เหมาะสม

2.2 ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละกระบวนการ หรือกิจกรรม ทั้งที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์และบุคลากร และรวมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลและในการดำเนินงาน

2.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการและการควบคุมทางการเงิน การตัดสินใจทางการเงิน รวมทั้งการบริหารงบประมาณ โดยอาจเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน (เช่น การจัดสรรงบประมาณ การจัดการสภาพคล่องของเงินทุน) หรือจากปัจจัยภายนอก (เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงรัฐบาล หรือการเกิดโรคโควิดที่เรพบเจอในปัจจุบัน) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินและประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานขององค์กร

2.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการฝ่าฝืน หรือไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดต่าง ๆ และรวมไปถึงกฎระเบียบหรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และภาพลักษณ์ขององค์กร

3. ประเมินความเสี่ยง

เป้าหมายของการประเมินความเสี่ยง คือ การบ่งบอกค่าความรุนแรงของความเสี่ยง (หรือปัจจัยเสี่ยง) เพื่อกำหนดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (หรือปัจจัยเสี่ยง) แล้วนำไปสู่การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง จะพิจารณาใน 2 มิติ ได้แก่ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) เพื่อประเมินว่าแต่ละความเสี่ยงมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อความรุนแรงเพียงใด

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความเป็นไปได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ความถี่ ผลลัพธ์ รวมถึงโอกาสของการเกิดความเสียหาย ที่ความเสี่ยงอาจจะเกิดขึ้นและอาจมีผลกระทบต่อกระบวนการ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ยังอาจเป็นตัวชี้วัดนำของความเสี่ยงนั้น ทั้งนี้ การประเมินโอกาสที่แต่ละความเสี่ยงจะเกิดขึ้น อาจพิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบัน (เช่น จำนวนการเกิดขึ้นตามสาเหตุของความเสี่ยง ความถี่ในการเกิดขึ้นของความเสี่ยง) อย่างไรก็ตาม การประเมินความเสี่ยงที่ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยในอดีตอาจทำได้ยาก

ดังนั้น จึงอาจต้องใช้การคาดการณ์ล่วงหน้าในอนาคต การวิเคราะห์ความเสี่ยงภายใต้สถานการณ์ที่เป็นไปได้ทั้งหมด (Scenario Analysis) การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานอื่น หรือจากผู้เชี่ยวชาญ

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น เมื่อความเสี่ยงเกิดขึ้น หรืออาจเป็นเป็นตัวชี้วัดตามของความเสี่ยงนั้น การประเมินผลกระทบเป็นการคาดการณ์มูลค่าของความรุนแรงและความเสียหาย โดยอาศัยปัจจัยประกอบหลายปัจจัย เช่น มูลค่าความสูญเสียในอดีต ขนาดของความสูญเสียที่หน่วยงานสามารถรองรับได้โดยไม่ทำให้เกิดการหยุดชะงัก การประเมินผลกระทบอาจพิจารณาตามประเภทของความเสี่ยง (ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ)

ตัวอย่าง การพิจารณาโอกาสในการเกิดความเสี่ยง

หน่วยงานอาจจัดระดับของการเกิดความเสี่ยงเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย	
		โอกาสเกิดเชิงคุณภาพ	โอกาสเกิดเชิงปริมาณ
5	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกครั้ง	1 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า
4	สูง	มีโอกาสในการเกิดเกือบค่อนข้างสูงหรือบ่อย ๆ	1-6 เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง	1 ปี ต่อครั้ง
2	ต่ำ	มีโอกาสเกิดแต่นาน ๆ ครั้ง	2-3 ปี ต่อครั้ง
1	ต่ำมาก	มีโอกาสเกิดในกรณียกเว้น	5 ปี ต่อครั้ง

ตัวอย่าง การพิจารณาความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสียหาย

หรือมูลค่าความเสียหาย จากความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสียหายนั้น หน่วยงานอาจจัดระดับความรุนแรงของผลกระทบ เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ส่งผลกระทบในระดับสูงมาก (มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เช่น ประชาชน)
4	สูง	ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานภายนอก
3	ปานกลาง	ส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน
2	ต่ำ	ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานภายในอื่น
1	ต่ำมาก	ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของตนเอง

คำนวณระดับความเสี่ยง หรือการจัดลำดับความเสี่ยง

เป็นการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง หลังจากที่เราได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะต้องนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน / โครงการ ที่หน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อกำหนดกิจกรรมการควบคุมแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ที่ประเมินได้ตามตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกความเสี่ยงสูงและสูงมากหรือตามที่หน่วยงานเห็นเหมาะสม มาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง โดยต้องกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา

ยกตัวอย่าง ดังนี้

ระดับคะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	เขตสี (zone)	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง
1 - 5	ต่ำ		อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง
3 - 9	ปานกลาง		อยู่ในระดับที่พอยอมรับได้ แต่ยังคงต้องควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง
10 - 16	สูง		อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
17 - 25	สูงมาก		อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งรัดจัดการความเสี่ยงให้ลดลงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ระดับของความเสียหายที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบของ ความเสียหาย (Impact) ที่ประเมินได้ จะนำมาจัดเรียงลำดับจากกระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ในรูปแบบของ แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ดังนี้

ผลกระทบ	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		โอกาสที่จะเกิด				

**ค่าความเสี่ยง = ค่าระดับของโอกาสที่จะเกิด x ค่าระดับของผลกระทบ

4. การตอบสนองความเสี่ยง หรือ การจัดการความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง หรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หลังจากผู้ประเมินได้ผลการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงแล้ว ผู้ประเมินจะต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้ประเมินอาจต้องเลือกวิธีการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ กลยุทธ์ในการตอบสนองหรือการจัดการความเสี่ยง มี 4 กลยุทธ์ ดังนี้

4.1 การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการปฏิเสธและหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย โดยการหยุด ยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมหรือโครงการที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เช่น การเปลี่ยนแผนการสร้างอุโมงค์กัลบรถเป็นสะพานกัลบรถในเส้นทางที่ไม่คุ้มทุน การยกเลิกโครงการที่สร้างผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมให้ชุมชน เนื่องจากมีข้อเสียคือ อาจส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแผนงานขององค์กรมากจนเกินไปจนไม่สามารถมุ่งไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้

4.2 การลดหรือควบคุมความเสี่ยง เป็นการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงจากการดำเนินงานปกติ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย หรือเพื่อลดผลกระทบของความเสี่ยง เพื่อทำให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เพียงพอ การกำหนดผู้จัดจ้างและผู้รับมอบงานให้แยกจากกัน หรือการ back up ข้อมูลเป็นระยะ ๆ การมี server สำรอง เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย เป็นต้น

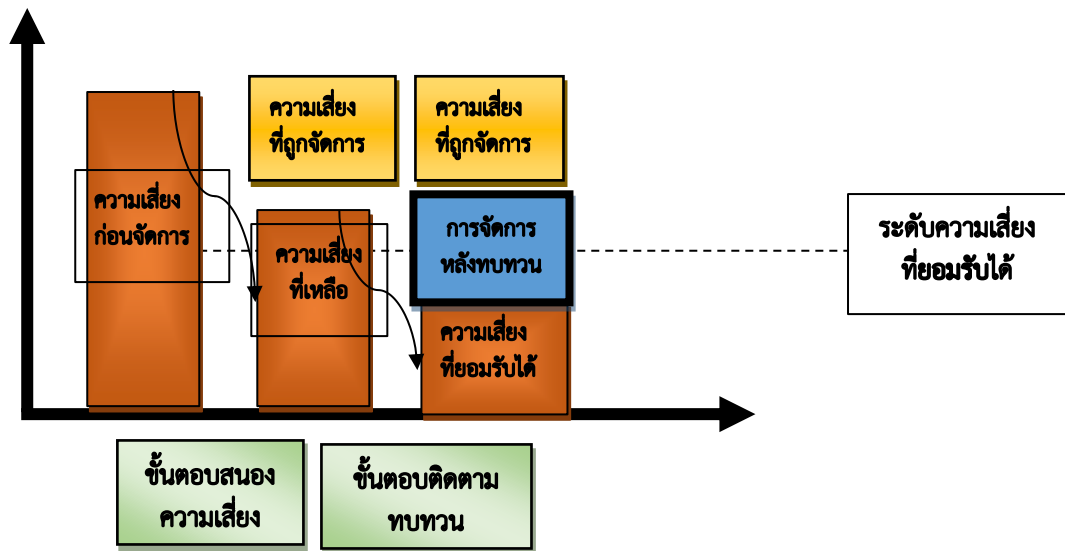
4.3 การถ่ายโอนหรือกระจายความเสี่ยง การยกภาระในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยงให้ผู้อื่น มิได้เป็นการลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น แต่เป็นการรับประกันว่าเมื่อเกิดความเสียหายแล้วองค์กรจะได้รับการชดใช้จากผู้อื่น เช่น การทำประกัน (Insurance) คือการจ่ายเงินเพื่อป้องกันตนเองและสินทรัพย์จากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น การทำประกันรถยนต์ส่วนบุคคล การจัดจ้างหน่วยงานเอกชนให้ดำเนินการแทน หรือการค้ำประกันสินค้าที่ต้องการในการจัดหา เป็นต้น

4.4 การยอมรับความเสี่ยง เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงเกิดขึ้น เนื่องจากทำการวิเคราะห์แล้วเห็นว่าไม่มีวิธีการจัดการความเสี่ยงใดเลยที่เหมาะสมเนื่องจากต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ อาจต้องยอมรับความเสี่ยง โดยมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

5. การติดตามและรายงานผล องค์กรจะต้องมีการติดตามผล เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการว่าจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และเพื่อให้ทราบว่าความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ การติดตามการบริหารความเสี่ยงทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน
2. การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์

6. การทบทวนความเสี่ยง คือ การติดตามตรวจสอบว่ามีการดำเนินการตามแผนจัดการความเสี่ยง ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ วิเคราะห์ความเสี่ยงที่คงเหลือ เพื่อย้อนกลับสู่วงจรบริหารความเสี่ยงในปีถัดไป โดยเครื่องมือที่หน่วยงานได้กำหนดไว้

บทที่ 4

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 และมาตรฐาน COSO – ERM 2017 โดยกำหนดให้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน มีองค์ประกอบทั้งสิ้น จำนวน 6 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์
2. การระบุปัจจัยเสี่ยง
3. การประเมินความเสี่ยง
4. การตอบสนองความเสี่ยง
5. การติดตามและรายงานผล
6. การทบทวนความเสี่ยงและผลการดำเนินงาน

ในการดำเนินการวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2564 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความโปร่งใสของหน่วยงาน กำหนดให้มี กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ประชุมเพื่อคัดเลือกแผนงาน/โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยพิจารณา งบประมาณและผลกระทบต่อการบรรลุความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์นั้น
2. วิเคราะห์ความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการตามมาตรฐาน COSO
3. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์และมีตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผนฯ ที่ประเมินได้ชัดเจน
4. ดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้
5. แสดงให้เห็นถึงวิธีการหรือช่องทางที่ใช้ในการสื่อสาร ทำความเข้าใจ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติได้
6. มีการรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนบริหารความต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ อย่างน้อย 2 ไตรมาส โดยสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคที่พบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข
7. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้จัดทำ ไว้เสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ.2567 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความโปร่งใสของหน่วยงาน ได้ปรับเปลี่ยนเครื่องมือเพื่อใช้ในการดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้ง 6 ขั้นตอนใหม่ โดยกำหนดให้ใช้เครื่องมือในชื่อที่เรียกว่า HK RM ประกอบด้วย 7 แบบหลัก 8 รูปแบบย่อย ในการจัดทำกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป โดยมีรูปแบบและตัวอย่างการกรอกรายละเอียด ในแต่ละขั้นตอนตามเครื่องมือ HK RM 01 - 07 ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์

ขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาและทำความเข้าใจ ติดตามและสื่อสารแนวโน้มความเสี่ยงที่สำคัญที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตต่อแผนงาน/งาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี มาพิจารณาลงในแบบฟอร์มที่ชื่อว่า แบบกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์ (บส.1) โดยให้ระบุวัตถุประสงค์ , ตัวชี้วัด , เป้าหมาย ตามที่ปรากฏในแผนปฏิบัติราชการประจำปี รายละเอียดปรากฏดังตัวอย่าง

แบบ บส. 1

ชื่อหน่วยงาน(1).....

กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.(2).....

(3) รหัสความเสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
ตัวอย่างเช่น สป.001 สป.002	นำมาจาก แผนพัฒนาท้องถิ่น	ระบุชื่อ	ระบุงบประมาณ	ระบุวัตถุประสงค์	ระบุตัวชี้วัด	ระบุเป้าหมาย

ลายมือชื่อ.....(10).....

ตำแหน่ง(11).....

วันที่.....เดือน.....(12)..... พ.ศ.

ขั้นตอนที่ 2 การระบุปัจจัยเสี่ยง

ขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลจากแบบ บส.1 มาทำการระบุปัจจัยความเสี่ยง ตามประเภทความเสี่ยงที่หน่วยงานกำหนด และกำหนดระดับความเสี่ยง โดยพิจารณา กำหนดค่าโอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงสำคัญที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อแผนงาน/งาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดใน บส.2 มีระดับความเสี่ยงปรากฏตาม แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) รุนแรงในระดับใด รายละเอียดปรากฏดังตัวอย่าง แบบ บส.2

แบบ บส. 2

ชื่อหน่วยงาน(1).....
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.(2).....

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) × (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
ตัวอย่างเช่น สป.001 สป.002	นำมาจาก บส.1(5)	นำมาจาก บส.1(7)	เจ้าของโครงการ	ปัญหาที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นในการ ดำเนินการ แต่ละโครงการ	S ด้านกลยุทธ์ / O ด้านการ ดำเนินงาน/ T ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ/ F ด้านการเงิน/ L ด้านการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ/ R ด้านความ น่าเชื่อถือของ องค์กร	5 = สูงมาก 4 = สูง 3 = ปานกลาง 2 = ต่ำ 1 = ต่ำมาก	5 = สูงมาก 4 = สูง 3 = ปานกลาง 2 = ต่ำ 1 = ต่ำมาก	1 - 5 = ต่ำ 6 - 9 = กลาง 10 - 19 = สูง 20 - 25 = สูงมาก	ต่ำ ไม่มีมาตรการ กลาง นำไปจัดทำ ปค.5 สูง เกิด บส.3

ลายมือชื่อ.....(13).....
 ตำแหน่ง(14).....
 วันที่.....เดือน.....(15).....พ.ศ.

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยง

หลังจากได้ผลการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง ตามแบบ บส.2 แล้ว ให้หน่วยงานกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง หรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) รายละเอียดปรากฏดังตัวอย่าง แบบ บส.3

แบบ บส. 3

ชื่อหน่วยงาน(1).....

รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.(2).....

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/ กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการ รายงาน
นำมาเฉพาะ รหัสความ เสี่ยงที่มีค่าสูง และสูงมาก	นำมาจาก บส.2(4)	นำมาจาก บส.2(7)	นำมาจาก บส.2(12)	นำมาจาก บส.2(6)	นำมาจาก วิธีแก้ไขปัญหา ที่กำหนดไว้ใน ตัวโครงการนั้น	นำมาจาก บส.1(8)	ตรงกับแผน ดำเนินงาน	3 เดือน/ 6 เดือน/ 12 เดือน

ลายมือชื่อ.....(12).....

ตำแหน่ง(13).....

วันที่.....เดือน.....(14).....พ.ศ.

ขั้นตอนที่ 4 การตอบสนองความเสี่ยง

ขั้นตอนนี้เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง มากำหนดกิจกรรมหรือมาตรการที่ใช้ปฏิบัติเพื่อจัดการความเสี่ยงตามความเหมาะสม โดยจะต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจต้องเลือกวิธีการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่หน่วยงานสามารถยอมรับได้ รายละเอียดปรากฏดังตัวอย่าง แบบ บส.4

แบบ บส. 4

ชื่อหน่วยงาน(1).....

รายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.(2).....

รอบ 3 เดือน
 รอบ 6 เดือน
 รอบ 12 เดือน

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	(6) ระยะเวลา ดำเนินการ	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) ผลลัพธ์การดำเนินการ จัดการความเสี่ยง	(9) เอกสาร/ หลักฐาน	(10) ร้อยละ ความ คืบหน้า	(11) ปัญหาอุปสรรค และแนวทาง แก้ไขปัญหา
นำมาเฉพาะ รหัสความเสี่ยง ที่มีค่าสูงและ สูงมาก	นำมาจาก บส.3(4)	นำมาจาก บส.3(8)	นำมาจาก บส.3(10)	นำมาจาก บส.3(7)	มี 2 กรณี ดังนี้ 1. แผนบริหารความ เสี่ยงที่กำหนดมีความ เพียงพอเหมาะสม สามารถช่วยลดความ เสี่ยงในการ ดำเนินงานได้	เอกสารที่ เกี่ยวข้องกับ วิธีการใน บส.3(5)	มี 2 กรณี ดังนี้ 1. ร้อยละ 80 - 100	มี 2 กรณี ดังนี้ 1. ไม่มี
					2. แผนบริหารความ เสี่ยงที่กำหนดมีความ เพียงพอเหมาะสม สามารถช่วยลดความ เสี่ยงในการ ดำเนินงานได้		2. ร้อยละ 50 ลงมา	- นำมาจาก บส. 3(5) - ปัญหาใหม่ที่ เกิดขึ้น

ลายมือชื่อ.....(12).....

ตำแหน่ง(13).....

วันที่.....เดือน.....(14).....พ.ศ.

ขั้นตอนที่ 5 การติดตามและรายงานผล

ขั้นตอนนี้เป็นการติดตามผลของการดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรมและระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามแบบ บส.4 เพื่อรายงานผลให้ฝ่ายบริหารทราบ โดยทำการพิจารณา

ว่าวิธีการหรือกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ ผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการตามระยะเวลา การดำเนินการแล้วเสร็จตามกำหนดหรือไม่ และผลการดำเนินการมีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ แล้วสรุปผลการดำเนินงานเพื่อยอมรับความเสี่ยงหรือหาแนวทางสำหรับมาตรการปัดป้อง รายละเอียดปรากฏดังตัวอย่าง แบบ บส.5

แบบ บส. 5

ชื่อหน่วยงาน(1).....

รายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.(2).....

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/ กิจกรรม/ ภารกิจ สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) คะแนนระดับความเสี่ยง ก่อนการดำเนินการ จัดการความเสี่ยง			(7) วิธีการ จัดการความ เสี่ยง	(8) ผลดำเนินการ จากการจัดการ ความเสี่ยง	(9) คะแนนระดับความเสี่ยง ภายหลังการดำเนินการ จัดการความเสี่ยง			(10) การเปลี่ยนแปลง ระดับความเสี่ยง	(11) ความเสี่ยง คงเหลือ/ เกิดขึ้นใหม่	(12) สรุป ความเสี่ยง		(13) แนวทาง/ มาตรการจัดการ ความเสี่ยง/ วิธีการดำเนินการ สำหรับปัดป้อง
			โอกาส (1)	ผล กระทบ (2)	คะแนนระดับ ความเสี่ยง (3) = (1) x (2)			โอกาส (1)	ผล กระทบ (2)	คะแนนระดับ ความเสี่ยง (3) = (1) x (2)			ควบคุม ได้	ควบคุม ไม่ได้	
นำมาเฉพาะ รหัสความเสี่ยง ที่มีค่าสูงและ สูงมาก	นำมาจาก บส.4(4)	นำมาจาก บส.3(5)	นำมาจาก บส.2(9)	นำมาจาก บส.2(10)	นำมาจาก บส.2(11)	นำมาจาก บส.4(5)	มี 2 กรณี นำมาจาก บส.4(8)	ค่าต้องลดลง จาก (6) ช่องโอกาส (1)	ค่าต้องลดลง จาก (6) ช่อง ผลกระทบ (1)	ค่าต้องลดลง จาก (6) ช่องคะแนน ระดับความ เสี่ยง (3)	ค่าต้องลดลงจาก (6) ค่าสูงหรือสูงมาก เป็นค่าใน (9) คือ กลาง หรือ ต่ำ	ไม่มี	✓		ไม่มี

ลายมือชื่อ.....(14).....

ตำแหน่ง(15).....

วันที่.....เดือน.....(16).....พ.ศ.

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

บส

ชื่อหน่วยงาน ...สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ ประจำปีงบประมาณ ...พ.ศ. 2567

(3) รหัสความ เสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
สป.001	ยุทธศาสตร์ ที่ 6 การพัฒนาด้ านการเมืองการ บริหาร	โครงการฝึกอบรมและ ทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพบุคลากร	250,000	เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร และ พัฒนาระบบการบริการ การบริหาร จัดการและบริการประชาชน	ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการ ฝึกอบรม และร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย ที่นำความรู้ที่ได้รับกลับไปปฏิบัติงาน หรือพัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ ดีในพื้นที่ อบต. โดยไม่ต่ำกว่า 60% ของ กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด	กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการฝึกอบรม เข้า รับการฝึกอบรมได้ครอบคลุมครบถ้วน ทุกกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็น 100 % และ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ ที่ได้รับกลับไปปฏิบัติงานหรือพัฒนาการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในพื้นที่ เทศบาลได้ไม่ต่ำกว่า 60% ของ กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด
สป.002	ยุทธศาสตร์ ที่ 6 การพัฒนาด้ านการเมืองการ บริหาร	โครงการ อบต.เคลื่อนที่ เวทีประชาคม	30,000	1. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม กำหนดแนวทางในการพัฒนาตำบล 2. เพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหาและ ความต้องการจากประชาชนและ หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละของจำนวนโครงการที่ได้รับการ บรรจุในแผนพัฒนาต่อจำนวนโครงการ ทั้งหมดที่เสนอในเวทีประชาคมไม่น้อย กว่าร้อยละ 80	จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมเป็นไปตาม หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0816.2/ ว 0600 ลงวันที่ 29 ม.ค. 59 และ มท 0810.3/ว 6247 ลงวันที่ 3 พ.ย.62 ที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของประกาศสัดส่วนการประชุม ประชาคม

(3) รหัสความ เสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
สป.003	ยุทธศาสตร์ ที่ 4 การพัฒนาคุณภาพ ชีวิต การสาธารณสุข และการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	โครงการรณรงค์ ป้องกันปัญหาไฟฟ้า และหมอกควัน	50,000	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคที่เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ 2. เพื่อให้ ปชช. เข้ามาช่วยป้องกันการเผาป่า 3. เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังไฟฟ้าในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร้อยละของ ปชช. ที่ปลอดภัยจากโรคที่เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ 2. ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 3. ร้อยละของป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 4. มีภาคีกลุ่มป้องกันไฟฟ้าเพิ่มขึ้นในแต่ละหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปชช. ปลอดภัยจากโรคที่เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ ร้อยละ 70 2. ป่ามีความอุดมสมบูรณ์ร้อยละ 70 มีเครือข่ายเฝ้าระวังไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้านในพื้นที่

.....
(นางสาวยุพเรศ คำมูลวงศ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน รักษาราชการแทน

หัวหน้าสำนักปลัด

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.2566

ชื่อหน่วยงาน ... กองคลัง ... องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ ประจำปีงบประมาณ ...พ.ศ. 2567

(3) รหัสความ เสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
ค.001	ยุทธศาสตร์ ที่ 6 การพัฒนาด้ านการเมืองการบริ หาร	โครงการปรับปรุงการ จัดทำแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน	ไม่ใช่ งบประมาณ	เพื่อเพิ่มรายได้ในการจัดเก็บภาษีใน พื้นที่อบต.ริมโขง ได้อย่างครอบคลุม ครบถ้วน และเพื่อพัฒนาศักยภาพการ จัดบริการสาธารณะในการรับชำระภาษี ให้แก่ประชาชน	มีการจัดเก็บภาษี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10	มีโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สินใช้ในการจัดเก็บภาษี ได้ใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

.....
(นางสาวสุภาพร อุ่นอุดมวนา)
นักวิชาการเงินและบัญชี รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองคลัง
วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.2566

ชื่อหน่วยงาน กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ ประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2567

(3) รหัสความ เสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
ช.001	ยุทธศาสตร์ ที่ 1 การพัฒนาระบบ คมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้าง พื้นฐานอื่นๆ	โครงการก่อสร้าง ถนนเพื่อการเกษตร คสล.ห้วยจู้จี้ หมู่ที่ 3 บ้านดอนที่	350,000	เพื่อแก้ปัญหาการคมนาคมและการ ขนส่งสินค้าทางการเกษตรในพื้นที่	การก่อสร้างเป็นไปตามรูปแบบรายการ และสัญญา	การก่อสร้างแล้วเสร็จตามรูปแบบ รายการและสัญญา จำนวน 1 เส้นทาง ภายในปีงบประมาณ พ.ศ.2567
ช.002	ยุทธศาสตร์ ที่ 1 การพัฒนาระบบ คมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้าง พื้นฐานอื่นๆ	โครงการปรับปรุง อาคารอเนกประสงค์ หมู่ที่ 10 บ้านกิวตอยหลวง	350,000	เพื่อให้หมู่บ้านที่สถานที่ทำกิจกรรม ร่วมกันอย่างเหมาะสมและปลอดภัย	การก่อสร้างเป็นไปตามรูปแบบรายการ และสัญญา	การก่อสร้างแล้วเสร็จตามรูปแบบ รายการและสัญญา จำนวน 1 เส้นทาง ภายในปีงบประมาณ พ.ศ.2567

.....
(นายสุธิชัย กันตีบ)

นายช่างโยธา รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองช่าง

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.2566

ชื่อหน่วยงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ ประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2567

(3) รหัสความ เสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
ศษ.001	ยุทธศาสตร์ ที่ 4 การพัฒนาด้าน การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	โครงการจัดงาน วันเด็กแห่งชาติ	80,000	เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีความเรียบร้อย เป็นไปตามกำหนดการแสดง	ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม กิจกรรม โดยไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจใน ระดับดีมาก ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
ศษ.002	ยุทธศาสตร์ ที่ 4 การพัฒนาคุณภาพ ชีวิต การสาธารณสุข และการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	โครงการแข่งขันกีฬา ริมโขง ต้านยาเสพติด	150,000	เพื่อส่งเสริมสุขภาพ สร้างความสมาน สามัคคี และป้องกันการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในพื้นที่	ร้อยละของประชาชนในกลุ่มเป้าหมาย ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาประจำปี ป.ม. พ.ศ. 2567 โดยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 และจำนวนประเภทของกีฬาที่จัดการ แข่งขัน	ประชาชนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา ประจำปี ป.ม.พ.ศ. 2567 จำนวน ร้อยละ 70 ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด และจัดการแข่งขันกีฬาได้ไม่น้อยกว่า 3 ประเภทกีฬา

.....
(นางสาวสิริรัตน์ เรือนสิทธิ์)

นักวิชาการศึกษา รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.2566

บส 2

ชื่อหน่วยงาน ...สำนักปลัด...องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ...พ.ศ. 2567

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
สป.001	โครงการฝึกอบรมและ ทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพบุคลากร	เพื่อพัฒนาศักยภาพ บุคลากร และพัฒนา ระบบการบริการ การบริหารจัดการและ บริการประชาชน	งานทรัพยากร บุคคล สำนักปลัด	- กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถเข้า ร่วมการฝึกอบรมได้ครบทุก กลุ่มเป้าหมาย - กลุ่มเป้าหมายไม่เข้าใจถึง วัตถุประสงค์ ของโครงการ จึง ไม่ให้ความร่วมมือและไม่ให้ ความสำคัญ ต่อการฝึกอบรม	O	3	2	6	นำไปจัดทำ ปค.5
สป.002	โครงการ อบต.เคลื่อนที่ เวทีประชาคม	1. เพื่อส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วม ร่วมกำหนด แนวทางในการ พัฒนาตำบล 2. เพื่อรับฟังความ คิดเห็น ปัญหาและ ความต้องการจาก ประชาชนและ หน่วยงาน/องค์กรที่ เกี่ยวข้อง	งานนโยบาย และแผน สำนักปลัด	- จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมน้อยกว่า ร้อยละ 60 ทำให้การนำเสนอ ปัญหาและข้อเสนอแนะจำนวน น้อยไม่ครอบคลุมทุกปัญหาที่ เกิดขึ้นในพื้นที่ - การนำเสนอกิจกรรม/โครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่และ นำเสนอโครงการที่มี งบประมาณ สูงกว่าสถานะ ทางการคลังของ อบต.	O F	3	4	12	นำไปจัดทำ บส.3

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
สป.003	โครงการรณรงค์ ป้องกันปัญหาไฟฟ้า และหมอกควัน	1. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคที่เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ 2. เพื่อให้ ปชช. เข้ามาช่วยป้องกันการเผาป่า 3. เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังไฟฟ้าในชุมชน	งานป้องกันฯ สำนักปลัด	- เกิดการเผาป่าและควบคุมไฟไม่ได้ ป่าถูกทำลาย - ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการดับไฟป่า ขาดบุคลากรและขาดงบประมาณ	L O	3	4	12	นำไปจัดทำ บส.3

(นางสาวยุพเรศ คำมูลวงศ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน รักษาราชการแทน

หัวหน้าสำนักปลัด

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.2566

ชื่อหน่วยงานกองคลัง...องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ...พ.ศ. 2567

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
ค.001	โครงการปรับปรุงการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	เพื่อเพิ่มรายได้ในการจัดเก็บภาษีในพื้นที่ อบต.ริมโขง ได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนและเพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดบริการสาธารณะในการรับชำระภาษีให้แก่ประชาชน	กองคลัง	- ขาดความร่วมมือจากของที่ดินและผู้ประกอบการในพื้นที่ - ขาดครุภัณฑ์เครื่องพีวเตอร์ ที่มีคุณสมบัติรองรับระบบ LTAX 3000 ในการจัดทำแผนที่ภาษี	T L	4	4	16	นำไปจัดทำ บส.3

.....
(นางสาวสุภาพร อุ่นอุดมวนา)

นักวิชาการเงินและบัญชี รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองคลัง

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.2566

ชื่อหน่วยงาน กองช่าง .. องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ...พ.ศ. 2567

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
ช.001	โครงการก่อสร้าง ถนนเพื่อการเกษตร คสล.ห้วยจู้จี้ หมู่ที่ 3 บ้านดอนที่	เพื่อแก้ปัญหาการ คมนาคมและการขนส่ง สินค้าทางการเกษตรใน พื้นที่	กองช่าง	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินการไม่สามารถ ดำเนินการได้แล้วเสร็จตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา - การดำเนินการไม่เป็นไปตาม รูปแบบรายการ - มีสภาพแวดล้อมที่ควบคุม ไม่ได้ เป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้น ระหว่างการก่อสร้าง 	○	4	4	16	นำไปจัดทำ ปค.5
ช.002	โครงการปรับปรุง อาคารอเนกประสงค์ หมู่ที่ 10 บ้านกิวดอยหลวง	เพื่อให้หมู่บ้านที่สถานที่ ทำกิจกรรมร่วมกันอย่าง เหมาะสมและปลอดภัย	กองช่าง	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินการไม่สามารถ ดำเนินการได้แล้วเสร็จตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา - การดำเนินการไม่เป็นไปตาม รูปแบบรายการ - มีสภาพแวดล้อมที่ควบคุม ไม่ได้ เป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้น ระหว่างการก่อสร้าง 	○	2	4	8	นำไปจัดทำ ปค.5

.....
(นายสุธิชัย กันตีบ)

นายช่างโยธา รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองช่าง

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.2566

ชื่อหน่วยงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ...พ.ศ. 2567

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
ศษ.001	โครงการจัดงาน วันเด็กแห่งชาติ	เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีความเรียบร้อยเป็นไปตามกำหนดการแสดง	กองการศึกษาฯ	- การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการจัดการแสดงทำให้เกิดความล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนดการแสดงส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร	O R	3	3	9	นำไปจัดทำ ปค.5
ศษ.002	โครงการแข่งขันกีฬา ริมโขง ด้านยาเสพติด	เพื่อส่งเสริมสุขภาพ สร้างความสามัคคี และป้องกันการแพร่ ระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่	กองการศึกษาฯ	- ประชาชนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาประจำปี งบประมาณ.พ.ศ.2567 ไม่ครบถ้วนตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด - การจัดการแข่ง ชั้นกีฬา มีการแข่งขันน้อยกว่า 3 ประเภทกีฬา	O	2	4	8	นำไปจัดทำ ปค.5

(นางสาวสิริรัตน์ เรือนสิทธิ์)

นักวิชาการศึกษา รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.02566

บท 3

ชื่อหน่วยงาน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ...พ.ศ. 2567

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท.ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับ ผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการรายงาน
สป.002	โครงการ อบต. เคลื่อนที่ เวที ประชาคม	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม น้อยกว่าร้อยละ 60 ทำให้การนำเสนอปัญหา และข้อเสนอแนะ จำนวนน้อยไม่ ครอบคลุมทุกปัญหาที่ เกิดขึ้นในพื้นที่ - การนำเสนอกิจกรรม/ โครงการ ไม่อยู่ใน อำนาจหน้าที่และ นำเสนอโครงการที่มี งบประมาณ สูงกว่า สถานะทางการคลังของ อบต. 	จัดทำ บส.3	สำนักปลัด	<ul style="list-style-type: none"> - การควบคุมการจัดทำเอกสาร การแสดงถึงอำนาจหน้าที่ของ อบต.โดยแยกให้ชัดเจนว่า กิจกรรม/โครงการใด สามารถ ดำเนินการได้หรือไม่ อยู่ใน อำนาจหน้าที่หรือไม่ โดยแสดง ไว้อย่างชัดเจน ให้มีขนาดใหญ่ พอที่ประชาชนได้เห็นและอ่าน เข้าใจ รวมถึงสถานะทางการ คลังที่สามารถดำเนินการได้ใน ระดับใด 	ร้อยละของจำนวน โครงการที่ได้รับการ บรรจุในแผนพัฒนา ต่อจำนวนโครงการ ทั้งหมดที่เสนอใน เวทีประชาคมไม่ น้อยกว่าร้อยละ 80	ตามระยะเวลา ที่กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการประชุม - บันทึกรายงาน ผลการ ดำเนินงาน - การจัดทำแผน ประชาคม

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท.ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับ ผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการรายงาน
สป.003	โครงการรณรงค์ ป้องกันปัญหา ไฟฟ้า และ หมอกควัน	- เกิดการเผาป่าและ ควบคุมไฟไม่ได้ ป่าถูก ทำลาย - ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการ ดับไฟฟ้า ขาดบุคลากร และขาดงบประมาณ	จัดทำ บส.3	สำนักปลัด	- จัดตั้งศูนย์ประสานงานรับแจ้ง ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ - .ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการร่วมกันในการ กำหนดแนวทางป้องกันไฟฟ้าใน พื้นที่ และให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ ประชาชน - ขอความร่วมมือประชาชนใน พื้นที่ร่วมทำแนวกันไฟ - จัดโครงการฝึกอบรมเพื่อ ซักซ้อมให้กับอาสาสมัครฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	1. ร้อยละของ ปชช. ที่ ปลอดภัยจาก โรคที่เกี่ยวกับ ระบบทางเดิน หายใจ 2. ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 3. ร้อยละของป่าที่ มีความอุดม สมบูรณ์ไม่ต่ำ กว่า ร้อยละ 70 4. มีภาคีกลุ่ม ป้องกันไฟฟ้า เพิ่มขึ้นในแต่ละ หมู่บ้าน	ตามระยะเวลา ที่กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	- คำสั่งจัดตั้งศูนย์ ประสานงาน - หนังสือประสาน หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - ช่องทางการ ประชาสัมพันธ์ แจ้งให้ ปชช. ได้รับทราบ - ภาพการจัด ประชุม/ โครงการ

.....
(นางสาวยุพเรศ คำมูลวงศ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน รักษาราชการแทน

หัวหน้าสำนักปลัด

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.2566

ชื่อหน่วยงาน กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท.ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับ ผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการรายงาน
ค.001	โครงการ ปรับปรุงการ จัดทำแผนที่ภาษี และทะเบียน ทรัพย์สิน	- ขาดความร่วมมือจาก ของที่ดินและ ผู้ประกอบการในพื้นที่ - ขาดครุภัณฑ์เครื่องพิว เตอร์ ที่มีคุณสมบัติ รองรับระบบ LTAX 3000 ในการจัดทำ แผนที่ภาษี	จัดทำ บส.3	กองคลัง	- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและ ผู้ผู้ประกอบการทราบและเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นและ เพียงพอต่อการใช้งานในการ จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน เช่น เครื่อง คอมพิวเตอร์ กล้อง โทรศัพท์มือถือ เพื่อใช้ในการ ค้นหาพิกัดของที่ดิน ที่ถูกต้อง ชัดเจน	มีการจัดเก็บภาษี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีจำนวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10	ตามระยะเวลา ที่กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	- ช่องทางการ ประชาสัมพันธ์ แจ้งให้ ปชช. - รายงานการ จัดซื้อวัสดุ/ ครุภัณฑ์

.....
 (นางสาวสุภาพร อุ่นอุดมวนา)
 นักวิชาการเงินและบัญชี รักษาการแทน
 ผู้อำนวยการกองคลัง
 วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ.2566

ภาคผนวก

นโยบายการบริหารความเสี่ยง พ.ศ. 2567

องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงมาอย่างต่อเนื่องในรูปแบบการบริหารความเสี่ยงจากการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการปรับปรุงพัฒนางานขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ภารกิจ ตามอำนาจหน้าที่ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นรูปธรรม โดยยึดถือการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ (COSO) และกรอบการดำเนินงานของกระทรวง การคลัง ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 เพื่อลดความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กร ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานตามแผนการดำเนินงานที่กำหนด เป็นสำคัญ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้กำหนดให้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ก่อนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 และก่อนการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้นำโครงการกิจกรรมที่บรรจุอยู่ในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา จากแผนพัฒนาประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 เข้าสู่การประเมินความเสี่ยงแล้วพบว่า มีความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก และระดับสูงจึงนำมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง มาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแผนการดำเนินงานประจำปีทั้งหมด องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

1. ทุกสำนัก/กอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยง โดยให้การดำเนินการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ
2. กำหนดให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร ดังนี้
 - 2.1 บริหารจัดการความเสี่ยงตามคู่มือบริหารจัดการเสี่ยง แนบท้ายนโยบาย นี้
 - 2.2 กำหนดแบบฟอร์มในการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ดังนี้
 - แบบ บส 1 ตารางกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ
 - แบบ บส 2 ตารางการวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
 - แบบ บส 3 ตารางรายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 - แบบ บส 4 ตารางรายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง
 - แบบ บส 5 ตารางรายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง
 - กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงให้เป็นไปตามตารางการประเมินความเสี่ยงตามคู่มือบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน นี้

3. ให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามนโยบาย ดังนี้
 - 3.1 บริหารจัดการความเสี่ยงทุกโครงการกิจกรรมที่มีงบประมาณตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป
 - 3.2 บริหารจัดการความเสี่ยงทุกโครงการกิจกรรมที่มีความยุ่งยากซับซ้อนในการดำเนินงาน เช่น โครงการที่มีการควบคุมงานก่อสร้าง, โครงการที่มีวิศวกรรับรองแบบ, โครงการที่ต้องจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะงานซื้อ โครงการที่ต้องจัดทำแบบบูรณาการงานก่อสร้าง เป็นต้น
 - 3.3 บริหารจัดการความเสี่ยงทุกโครงการที่มีระยะเวลายาวนาน 30 วันขึ้นไป
 - 3.4 บริหารจัดการความเสี่ยงทุกโครงการที่มีกลุ่มเป้าหมายหลากหลาย จำนวนมาก หรือโครงการที่มีลักษณะการดำเนินงานร่วมกันหลายหน่วยงาน โดยให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรแบบบูรณาการ และนำการควบคุมภายในเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการจัดการและดำเนินการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องสอดคล้องกับการบรรลุตัวชี้วัด/เป้าหมาย กลยุทธ์ ตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
 - 3.5 ให้มีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการบริหารความเสี่ยงรวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ กรณียังมีความเสี่ยงให้ทบทวนและนำไปบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงาน ในปีงบประมาณถัดไป
 - 3.6 ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เพียงพอเหมาะสมมาใช้ในการจัดการที่ดี
 - 3.7 ให้มีการเผยแพร่ แจ้งเวียนแผนการบริหารความเสี่ยง ให้พนักงานทุกคนทุกระดับ ในองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้รับทราบเพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ประกาศ ณ วันที่ 29 เดือนกันยายน พ.ศ. 2566

(นายเกษม ปันทะยม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

ที่ ๗๐๑/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

เพื่อส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง ต่อเนื่องบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวง การคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็น กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ หน่วยงานของรัฐ สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ หน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในรอบระยะเวลาบัญชีของหน่วยงานของรัฐในรอบ ปีงบประมาณถัดจากที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป

เพื่อให้เป็นไปตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง จึงอาศัยอำนาจตามในมาตรา ๔๘ เตรส แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือนายกองค์การบริหารส่วน ตำบลริมโขง จึงมีคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ประกอบด้วย

๑. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง	ประธานคณะกรรมการ
๒. รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง	คณะกรรมการ
๓. รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง	คณะกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	คณะกรรมการ
๗. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง	คณะกรรมการและเลขานุการ
๘. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- นำนโยบาย ข้อเสนอแนะ ที่ได้รับจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง มาแปลงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและนำเสนอในรูปแบบบูรณาการ มีองค์ประกอบที่ตี ครอบคลุม โดยมีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นระบบ
- วิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงขององค์กรที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายและ ผลสำเร็จ ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เพื่อพิจารณาและให้นโยบาย

๓. พิจารณาความพอเพียงของมาตรการ การควบคุมภายในอย่างสมเหตุสมผล ให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และดำเนินการบริหารความเสี่ยงที่ยังคงเหลืออยู่เพื่อกำหนดวิธีการควบคุม ป้องกัน หรือลดความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงาน ลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น หรือหากเกิดขึ้นก็ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔. ติดตามผลการจัดการความเสี่ยงขององค์กร โดยมีแผนงานที่ชัดเจนสามารถบรรลุเป้าหมายในแผนงานได้ครบถ้วน มีการกำหนดเกณฑ์ระดับความรุนแรงแยกรายปัจจัยเสี่ยง กำหนดเป้าหมายในเชิงระดับความรุนแรงที่คาดหวังและสามารถรายงานระดับความรุนแรงของแต่ละปัจจัยรายไตรมาส มีการกำหนด Risk Appetite และ Risk Tolerance ทุกปัจจัยเสี่ยง รวมถึงการมีการบริหารปัจจัยเสี่ยงแบบบูรณาการ

๕. กำกับให้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง เสนอคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จัดทำและทบทวนแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี ทบทวนคู่มือบริหารความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เป็นรายไตรมาส

๖. สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยง และระบบควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการให้มีระบบ Intranet เป็นช่องทางการสื่อสารภายในองค์กร ในการเผยแพร่ นโยบาย กฎระเบียบ คำสั่ง และคู่มือการปฏิบัติงาน รวมทั้งข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ได้อย่างทั่วถึงทั้งองค์กร

๗. แต่งตั้งคณะทำงานย่อยเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานได้ตามจำเป็นเหมาะสม

๘. อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเกษม ปันทะยวม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

ที่ ๗๐๒/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง สำนักปลัด

เนื่องจากประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เห็นความสำคัญในการบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงอาศัยคำสั่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ที่ ๗๐๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ ตามอำนาจหน้าที่ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการย่อยเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานได้ตามจำเป็นและเหมาะสม

ดังนั้น เพื่อทำหน้าที่สนับสนุน ประสานงานและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงของสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีคำสั่งกำหนดผู้รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

๑. หัวหน้าสำนักปลัด	ประธานคณะอนุทำงาน
๒. นักพัฒนาชุมชน	คณะอนุทำงาน
๓. นักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	คณะอนุทำงาน
๔. นักทรัพยากรบุคคล	คณะอนุทำงาน
๕. เจ้าพนักงานธุรการ	คณะอนุทำงาน
๖. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะอนุทำงานและเลขานุการ

ให้คณะอนุทำงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ติดตามประสานงานข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในสำนักปลัด วิเคราะห์ทบทวนเหตุการณ์ความเสี่ยงหรือจุดอ่อนที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลสำเร็จขององค์กร พร้อมสรุปปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข สรุปสาระสำคัญ ก่อนเสนอคณะกรรมการฯ ประกอบการพิจารณา

๒. ติดตาม/รายงานผลการจัดการความเสี่ยงของสำนักปลัด ตามแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในกรณีที่สำนักปลัด เป็นเจ้าของรายปัจจัยเสี่ยงขององค์กร เสนอคณะกรรมการฯ

๓. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเกษม ปันทะยม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
ที่ ๗๐๓/๒๕๖๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กองคลัง

เนื่องจากประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เห็นความสำคัญในการบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงอาศัยคำสั่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ที่ ๗๐๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ ตามอำนาจหน้าที่ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการย่อยเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานได้ตามจำเป็นและเหมาะสม

ดังนั้น เพื่อทำหน้าที่สนับสนุน ประสานงานและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงของกองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีคำสั่งกำหนดผู้รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้อำนวยการกองคลัง	ประธานคณะอนุทำงาน
๒. นักวิชาการเงินและบัญชี	คณะอนุทำงาน
๓. นักวิชาการพัสดุ	คณะอนุทำงาน
๔. เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้	คณะอนุทำงาน
๕. เจ้าพนักงานพัสดุ	คณะอนุทำงาน
๖. เจ้าพนักงานธุรการ	คณะอนุทำงานและเลขานุการ

ให้คณะอนุทำงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ติดตามประสานงานข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในกองคลัง วิเคราะห์ทบทวนเหตุการณ์ ความเสี่ยงหรือจุดอ่อนที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลสำเร็จขององค์กร พร้อมสรุปปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข สรุปสาระสำคัญ ก่อนเสนอคณะกรรมการ ฯ ประกอบการพิจารณา
๒. ติดตาม/รายงานผลการจัดการความเสี่ยงของกองคลัง ตามแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในกรณีที่กองคลัง เป็นเจ้าของรายปัจจัยเสี่ยงขององค์กร เสนอคณะกรรมการ ฯ
๓. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเกษม ปันทะยม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง
ที่ ๗๐๔/๒๕๖๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กองช่าง

เนื่องจากประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เห็นความสำคัญในการบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงอาศัยคำสั่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ที่ ๗๐๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ ตามอำนาจหน้าที่ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการย่อยเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานได้ตามจำเป็นและเหมาะสม

ดังนั้น เพื่อทำหน้าที่สนับสนุน ประสานงานและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงของกองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีคำสั่งกำหนดผู้รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้อำนวยการกองช่าง	ประธานคณะอนุทำงาน
๒. วิศวกรโยธา	คณะอนุทำงาน
๓. นายช่างโยธา	คณะอนุทำงาน
๔. เจ้าพนักงานธุรการ	คณะอนุทำงานและเลขานุการ

ให้คณะอนุทำงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ติดตามประสานงานข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในกองช่าง วิเคราะห์ทบทวนเหตุการณ์ ความเสี่ยงหรือจุดอ่อนที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลสำเร็จขององค์กร พร้อมสรุปปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข สรุปสาระสำคัญ ก่อนเสนอคณะกรรมการฯ ประกอบการพิจารณา
 ๒. ติดตาม/รายงานผลการจัดการความเสี่ยงของกองช่าง ตามแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในกรณีที่กองช่าง เป็นเจ้าของรายปัจจัยเสี่ยงขององค์กร เสนอคณะกรรมการฯ
 ๓. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเกษม ปันทะยม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

ที่ ๗๐๕/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เนื่องจากประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง เห็นความสำคัญในการบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงอาศัยคำสั่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ที่ ๗๐๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ ตามอำนาจหน้าที่ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการย่อยเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานได้ตามจำเป็นและเหมาะสม

ดังนั้น เพื่อทำหน้าที่สนับสนุน ประสานงานและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงของกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีคำสั่งกำหนดผู้รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ประธานคณะอนุทำงาน
๒. เจ้าพนักงานธุรการ	คณะอนุทำงาน
๓. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหาดบ้าย	คณะอนุทำงาน
๔. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเมืองกาญจน์	คณะอนุทำงาน
๕. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสองพี่น้อง	คณะอนุทำงาน
๖. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกิวกาญจน์	คณะอนุทำงาน
๗. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยเย็น	คณะอนุทำงาน
๘. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านม่วงกาญจน์	คณะอนุทำงาน
๙. นักวิชาการศึกษา	คณะอนุทำงานและเลขานุการ

ให้คณะอนุทำงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ติดตามประสานงานข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิเคราะห์ทบทวนเหตุการณ์ความเสี่ยงหรือจุดอ่อนที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลสำเร็จขององค์กร พร้อมสรุปปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข สรุปสาระสำคัญ ก่อนเสนอคณะกรรมการ ประกอบการพิจารณา

๒. ติดตาม/รายงานผลการจัดการความเสี่ยงของกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในกรณีที่กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นเจ้าของรายปัจจัยเสี่ยงขององค์กร เสนอคณะกรรมการ ฯ

๓. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเกษม ปันทะยม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

คู่มือการบริหารความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลลพบุรี

คำนำ

แนวคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยงได้นำมาใช้ในการบริหารงานขององค์กร เพื่อใช้เป็นเครื่องมือการบริหารงานที่จะช่วยให้ผู้บริหารเกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า โดยลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือความไม่แน่นอนที่จะส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายในด้านต่าง ๆ ต่อองค์กร เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency economy) ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในส่วนของการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล รวมทั้งสอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า “อุปมาโทมตปัท” ความไม่ประมาทเป็นทางไม่ตาย

องค์กรที่จัดทำระบบบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในด้านกลยุทธ์ (Strategic) คือ การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนพันธกิจหลักขององค์กร ด้านการปฏิบัติงาน (Operations) คือ การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรพิจารณาความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน รวมถึงพิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานด้วย ด้านการรายงาน (Reporting) คือ การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีความเชื่อมั่นข้อมูลในรายงานประเภทต่าง ๆ ขององค์กร โดยเฉพาะรายงานทางการเงิน (Financial Report) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดมากขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้จัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ซึ่งผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานไม่มากนักน้อย หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขออภัยไว้ และจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง

นิยามศัพท์

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตและส่งผลกระทบต่อหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร

ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง การวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และประเมินระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

การระบุความเสี่ยง หมายถึง การค้นหาและระบุความเสี่ยง ที่อาจจะมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยพิจารณาจากแหล่งที่มาของความเสี่ยง ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรทุกด้าน เช่น ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน ด้านกฎหมาย ฯลฯ

โอกาสที่จะเกิด หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงหนึ่งๆ ว่ามีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด

ผลกระทบ หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยความเสียหายหรือผลกระทบนั้นๆ อาจอยู่ในรูปของตัวเงินหรือไม่ก็ได้

ระดับของความเสี่ยง หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ หมายถึง ประเภทและปัจจัยความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ โดยไม่ดำเนินการใดๆกับความเสี่ยงนั้น

ความเสี่ยงที่เหลืออยู่ หมายถึง ความเสี่ยงที่ยังคงเหลืออยู่ภายหลังจากที่ได้มีการจัดการความเสี่ยงหรือจัดวางระบบการควบคุมภายในแล้ว

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการค้นหาและระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง การจัดลำดับความเสี่ยง และการกำหนดมาตรการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ และมั่นใจได้ว่าการดำเนินงานขององค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

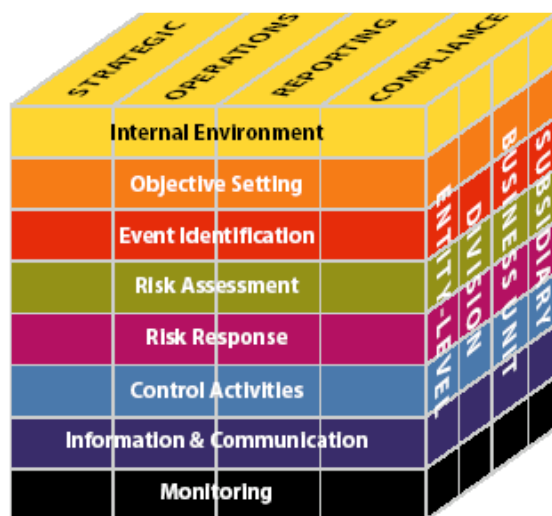
แนวคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยง

ในการดำเนินชีวิตประจำวัน มนุษย์ทุกคนต้องเผชิญกับความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบต่าง ๆ เช่น การเดินทางมาทำงานย่อมต้องพบกับความไม่แน่นอนที่จะทำให้มาทำงานไม่ได้หรือไม่ทันเวลา โดยอาจมีสาเหตุจากการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน ฝนตก น้ำท่วม การประท้วงปิดถนน ฯลฯ จึงต้องหาวิธีที่จะบริหารจัดการเพื่อมาทำงานให้ได้หรือให้ทันเวลา โดยปรับเปลี่ยนจากการใช้รถส่วนตัวหรือรถโดยสารประจำทาง ไปใช้บริการรถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง หรือเปลี่ยนเส้นทางการเดินทาง ตัวอย่างดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ทุกคนได้นำการบริหารความเสี่ยงไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว แต่อาจจะไม่ทราบว่าวิธีการเหล่านั้นเป็นการบริหารความเสี่ยง

แนวคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยงได้นำมาใช้ในการบริหารงานขององค์กร เพื่อใช้เป็นเครื่องมือการบริหารงานที่จะช่วยให้ผู้บริหารเกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า โดยลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือความไม่แน่นอนที่จะส่งผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายในด้านต่าง ๆ ต่อองค์กร เปรียบเสมือนการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency economy) ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในส่วนของการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล รวมทั้งสอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า “อุปมาโท อมตปท” ความไม่ประมาทเป็นทางไม่ตาย

กรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางในการส่งเสริมการบริหารความเสี่ยงและเป็นหลักปฏิบัติที่เป็นสากล คือกรอบการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กรของคณะกรรมการ COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) ที่มอบหมายให้ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ เป็นผู้เขียน กรอบการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กร (Enterprise Risk Management Framework) ดังกล่าวมีองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง

(กรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรของ
Committee of Sponsoring Organizations of The Treadway Commission)

การบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
3. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)
4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)
6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)
8. การติดตามผล (Monitoring)

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับกรอบการบริหารความเสี่ยง สภาพแวดล้อมนี้มีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น จริยธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหารและบุคลากร รวมถึงปรัชญาและวัฒนธรรมในการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) เป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในองค์กรและมีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อนำไปดำเนินการให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทั้งด้านผลตอบแทนและการเติบโต กลยุทธ์แต่ละแบบนั้นมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงช่วยผู้บริหารในการกำหนดกลยุทธ์ที่มีความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

การกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจน คือ ขั้นตอนแรกสำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยง องค์กรควรมั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยทั่วไปวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ควรได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและสามารถพิจารณาได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมขององค์กร
- ด้านการปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงาน และความสามารถในการทำกำไร
- ด้านการรายงาน เกี่ยวข้องกับการรายงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร
- ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ

3. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

การทำธุรกิจมักมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้นมากมาย องค์กรไม่สามารถมั่นใจได้ว่าเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร ในกระบวนการบ่งชี้เหตุการณ์ผู้บริหารควรต้องพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

- ปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การเงิน บุคลากร การปฏิบัติงาน กฎหมาย ภาษีอากร ระบบงาน สิ่งแวดล้อม
- แหล่งความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร
- ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

ในบางกรณีควรมีการจัดกลุ่มเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยแบ่งตามประเภทของเหตุการณ์ และรวบรวมเหตุการณ์ทั้งหมดในองค์กรที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานและภายในหน่วยงาน เพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ และมีข้อมูลที่เพียงพอเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประเมินความเสี่ยง

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ขั้นตอนนี้นับเป็นการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ ขณะที่การเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจส่งผลกระทบในระดับต่ำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอาจมีผลกระทบในระดับสูงต่อวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย 2 มิติ ดังนี้

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- ผลกระทบ (Impact) หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้น องค์กรจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด

การประเมินความเสี่ยงสามารถทำได้ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยพิจารณาทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากภายนอกและภายในองค์กร นอกจากนี้ การประเมินความเสี่ยงควรดำเนินการทั้งก่อนการจัดการความเสี่ยง (Inherent Risk) และหลังจากที่มีการจัดการความเสี่ยงแล้ว (Residual Risk)

5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

เมื่อความเสี่ยงได้รับการบ่งชี้และประเมินความสำคัญแล้ว ผู้บริหารต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยง ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการเหล่านั้น การพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารอาจต้องเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์นั้นให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance) **หลักการตอบสนองความเสี่ยงมี 4 ประการ คือ**

การหลีกเลี่ยง (Avoid) การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

การร่วมจัดการ (Share) การร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบกับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง

การลด (Reduce) การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การยอมรับ (Accept) ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบันอยู่ภายในระดับที่ต้องการและยอมรับได้แล้ว โดยไม่ต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก

ผู้บริหารควรพิจารณาการจัดการความเสี่ยงตามประเภทของการตอบสนองข้างต้น และควรดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่อีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ได้มีการจัดการความเสี่ยงแล้วในระยะเวลาที่เหมาะสม

6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะมีการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากแต่ละองค์กรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเทคนิคการนำไปปฏิบัติเป็นของเฉพาะองค์กร ดังนั้น กิจกรรมการควบคุมจึงมีความแตกต่างกัน การควบคุมเป็นการสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ลักษณะธุรกิจ โครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์กร

7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในการบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งภายนอกและภายในควรต้องได้รับการบันทึกและสื่อสารอย่างเหมาะสมทั้งในด้านรูปแบบและเวลา เพื่อช่วยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลภายนอกองค์กร เช่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ๆ ผู้จัดหาสินค้า ผู้ให้บริการ ผู้กำกับดูแลและประชาชน

8. การติดตามผล (Monitoring)

ประเด็นสำคัญของการติดตามผล ได้แก่

- การติดตามผลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับขององค์กร
- ความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ

การติดตามการบริหารความเสี่ยงสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ การติดตามอย่างต่อเนื่องและการติดตามเป็นรายครั้ง การติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วถึง และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน ส่วนการติดตามรายครั้งเป็นการดำเนินการภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว หากองค์กรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นองค์กรควรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยงเพื่อให้การติดตามการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง

วัตถุประสงค์หลักของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร คือ เพื่อต้องการให้ธุรกิจหรือองค์กรมีกระบวนการหรือระบบในการค้นหา ประเมิน และจัดการกับความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจในภาพรวมขององค์กร โดยทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งก็คือ การสร้างผลกำไรหรือผลตอบแทนจากการลงทุนในระดับสูงสุด รวมถึงการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจขององค์กร เช่น ลูกค้า ผู้บริหาร คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ ผู้ถือหุ้น Supplier พนักงาน ฯลฯ

นอกจากนี้ COSO ยังให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงอีกว่า องค์กรที่จัดทำระบบบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ใน 4 ด้าน คือ

1. วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ (Strategic) กล่าวคือ การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนพันธกิจหลักขององค์กร
2. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน (Operations) การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรพิจารณาความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน รวมถึงพิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานด้วย
3. วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting) การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีความเชื่อมั่นข้อมูลในรายงานประเภทต่าง ๆ ขององค์กร โดยเฉพาะรายงานทางการเงิน (Financial Report)

4. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) โดยเฉพาะการจัดทำระบบควบคุมภายในเพื่อลดความเสี่ยง ส่วนการจัดการความเสี่ยงด้วยวิธีอื่น ๆ องค์กรก็สามารถใช้กฎระเบียบต่าง ๆ เป็นเครื่องมือได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง องค์กรควรต้องคำนึงถึงต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ เปรียบเทียบกันด้วย เพื่อพิจารณาถึงความคุ้มค่า นอกจากนี้ องค์กรควรมีระบบในการติดตามและประเมินผลการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรเป็นระยะ เพื่อให้ทราบประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่จะต้องนำมาพัฒนาหรือปรับปรุงระบบบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นต่อไป

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

1. เป็นการสร้างฐานข้อมูลความเสี่ยงที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการดำเนินงาน องค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขง การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นการดำเนินการที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร

2. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในเทศบาลมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงทั้งหมดที่อาจส่งผลกระทบต่อกรุงเทพมหานครได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงที่มีสาเหตุทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

3. เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่า ความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงาน และการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การกำหนดกลยุทธ์ การจัดสรรงบประมาณ การวางแผนการเงินและการดำเนินงานตามแผน ฯลฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

4. ช่วยให้การบริหารงานและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละหน่วยงาน ส่วนราชการ งาน โครงการ กิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยงอย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับ

5. สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลริมโขง โดยการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกได้อย่างพอประมาณ และมีเหตุมีผล

ประเภทของความเสี่ยง

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ เหตุการณ์ทางลบที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ขององค์กร เช่น เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์/แผนดำเนินงานที่ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือการวางแผนกลยุทธ์แล้วไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้
2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ เหตุการณ์ทางลบที่เกิดจากความผิดพลาดของบุคลากร กระบวนการปฏิบัติงาน หรือระบบงานต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร รวมไปถึงเหตุการณ์ทางลบที่เกิดจากปัจจัยภายนอกองค์กรด้วย เช่น ภัยธรรมชาติ หรือเหตุจลาจลทางการเมือง
3. ความเสี่ยงด้านการรายงาน (Reporting Risk) คือ ความผิดพลาดของรายงานประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์กร เช่น งบการเงิน รายงานยอดขาย รายงานต้นทุนการผลิต เป็นต้น ความเสี่ยงด้านการรายงานอาจจะอยู่ในรูปของข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่น่าเชื่อถือ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล รวมไปถึงการรายงานไม่ทันเวลาด้วย
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง คือ การดำเนินงานของธุรกิจไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะเป็นทั้งข้อกำหนดจากภายนอกองค์กร เช่น กฎหมายต่าง ๆ หรือข้อกำหนดภายในองค์กร เช่น นโยบาย แนวทางการปฏิบัติงาน หรือคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยงจะประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่ 4 ขั้นตอนประกอบด้วย การค้นหาความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และติดตามประเมินผล

1. การค้นหาความเสี่ยง (Risk Identification) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากในกระบวนการบริหารความเสี่ยงเนื่องจากเป็นขั้นตอนในการค้นหา ระบุ บ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สร้างผลกระทบต่อความเสี่ยหาย หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงานทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎหมาย และในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและองค์กร
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นการใช้วิธีการอย่างที่เป็นระบบภายใต้ทรัพยากรอันจำกัดขององค์กร โดยการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบต่อ (Impact) และประเมินระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) เพื่อประโยชน์ในการตอบสนองความเสี่ยง
3. การจัดการความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการกำหนดวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อจัดการความเสี่ยงขององค์กรให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance หรือ Risk Appetite) หรือระดับที่เหมาะสม (Optimal) ซึ่งเป็นระดับที่องค์กรสามารถจะดำเนินการต่อไปได้และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
4. การติดตามประเมินผล (Monitoring) เพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเป็นระบบ เหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผล และมีการนำไปปฏิบัติจริง

แผนภาพกระบวนการบริหารความเสี่ยง

1. การค้นหาความเสี่ยง

- 1.1 การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร
- 1.2 การวิเคราะห์งาน กระบวนการ กิจกรรม
- 1.3 การสอบทานหรือกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรและของงาน กระบวนการ กิจกรรม
- 1.4 การค้นหาความเสี่ยงและระบุสาเหตุ

2. การประเมินความเสี่ยง

- 2.1 การวิเคราะห์โอกาส
- 2.2 การวิเคราะห์ผลกระทบ
- 2.3 การประเมินระดับความเสี่ยง

3. การจัดการความเสี่ยง

- 3.1 การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง
- 3.2 การร่วมจัดการความเสี่ยง
- 3.3 การลดความเสี่ยง
- 3.4 การยอมรับความเสี่ยง

4. การติดตามประเมินผล

- 4.1 การติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
- 4.2 การติดตามประเมินผลเป็นรายครั้ง

1. การค้นหาความเสี่ยง (Risk Identification)

การดำเนินธุรกิจขององค์กรในปัจจุบันภายใต้ความไม่แน่นอน การเปลี่ยนแปลงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นอัตราการเจริญเติบโตของประเทศ การแข่งขันทางธุรกิจที่นับวันจะทวีความเข้มข้นและรุนแรงมากขึ้น สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และภัยต่างๆที่กำลังเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็น ภัยจากการก่อการร้าย ภัยจากธรรมชาติทั้งจากแผ่นดินไหว น้ำท่วม คลื่นยักษ์สึนามิ และอื่นๆ อีกมากมายที่เป็นความเสี่ยงที่อาจทำให้องค์กรต้องประสบกับปัญหาที่อาจทำให้องค์กรไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ไม่ว่าจะเป็น การขาดทุน ขาดสภาพคล่องทางการเงิน สูญเสียสินทรัพย์ การดำเนินธุรกิจล้มเหลว ไม่เจริญเติบโต ขาดความน่าเชื่อถือ หรืออาจถึงขั้นล้มละลายต้องปิดกิจการส่งผลกระทบต่อทั้งในระดับบุคคล องค์กร และประเทศชาติ ดังนั้นการดำเนินธุรกิจภายใต้ความไม่แน่นอนที่อาจจะเป็นความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้นองค์กรต้องดำเนินธุรกิจโดยใช้การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กร ซึ่งการบริหารความเสี่ยงจะทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วยการบริหารจัดการความเสี่ยงต่างๆ ให้ลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้และสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างมั่นคง ปลอดภัยและยั่งยืน

ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงจะประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่ 4 ขั้นตอนประกอบด้วยการค้นหาความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และติดตามประเมินผล ซึ่งขั้นตอนแรกคือ การค้นหาความเสี่ยง (Risk Identification) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากในกระบวนการบริหารความเสี่ยงเนื่องจากเป็นขั้นตอนในการค้นหา ระบุ บ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สร้างผลกระทบหรือความเสียหาย หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงานทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎหมาย และในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและองค์กร ถ้าองค์กรสามารถค้นหาความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม จะทำให้องค์กรทราบปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ล่วงหน้าอันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่หากองค์กรค้นหาความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างไม่ถูกต้อง และไม่เหมาะสมโดยไม่ใช้ความเสี่ยงที่แท้จริงขององค์กรจะทำให้องค์กรสูญเสียทรัพยากรโดยใช้เหตุในการวางแผนจัดการกับความเสี่ยงที่ไม่ใช้ความเสี่ยงที่แท้จริงขององค์กร และอาจทำให้องค์กรประสบกับปัญหา และอุปสรรคหากเกิดความเสี่ยงขึ้นโดยไม่มีแผนในการจัดการกับความเสี่ยงที่แท้จริงเหล่านั้น

ขั้นตอนการค้นหาความเสี่ยงประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เป็นขั้นตอนแรกของการค้นหาความเสี่ยงขององค์กร เพื่อประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เป็นอยู่จริงว่าเป็นอย่างไรทั้งทางด้านวัฒนธรรมขององค์กร จริยธรรมของบุคลากร สภาพแวดล้อมในการทำงาน มุมมองและทัศนคติที่มีต่อความเสี่ยง ปรัชญาในการบริหารความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้(Risk Appetite)โดยประเมินว่าสภาพแวดล้อมขององค์กรมีส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานที่ดีหรือไม่ ถ้าไม่ต้องมีมาตรการในการแก้ไขปรับปรุง หรือปรับสภาพแวดล้อมภายในองค์กรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

1.2 การวิเคราะห์งาน กระบวนการ และกิจกรรม ในการค้นหาความเสี่ยง องค์กรต้องวิเคราะห์งาน กระบวนการ และกิจกรรมภายในองค์กรที่มีทั้งหมดเพื่อให้ทราบ และเกิดความเข้าใจงาน กระบวนการ และกิจกรรมต่างๆ ที่มีภายในองค์กรเพื่อประโยชน์ในการค้นหาความเสี่ยงให้สอดคล้องกับแต่ละประเภทของงานภายในองค์กร และในกรณีที่องค์กรมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรก็อาจมุ่งทำการบริหารความเสี่ยงไปที่งานหลักขององค์กรที่มีความสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และงานที่กำลังมีปัญหา อุปสรรคหรือคาดว่าจะมีโอกาสเกิดความเสียหายขึ้นภายในองค์กร โดยทำการคัดเลือกงาน กระบวนการ และกิจกรรมดังกล่าวเพื่อนำมาพิจารณาบริหารความเสี่ยงก่อนงานสนับสนุน หรืองานที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า

1.3 การสอบทานหรือกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร งาน กระบวนการ และกิจกรรม หลังจากคัดเลือกงาน กระบวนการ และกิจกรรมแล้ว จากนั้นก็จะทำการสอบทานวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือกำหนดวัตถุประสงค์ใหม่ในกรณีที่ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้หรือกำหนดไว้ไม่ชัดเจน

การค้นหาความเสี่ยงต้องมีการสอบทานหรือกำหนดวัตถุประสงค์ก่อนจึงจะสามารถระบุเหตุการณ์ที่อาจทำให้ไม่บรรลุผลสำเร็จได้โดยวัตถุประสงค์ของงาน กระบวนการ และกิจกรรมต้องสนับสนุนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร

ความเสี่ยงเป็นเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้นการสอบทานหรือกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ขององค์กรจึงเป็นขั้นตอนที่ต้องกระทำ เพื่อให้การค้นหาความเสี่ยงได้อย่างครบถ้วน ถูกต้องและสอดคล้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ควรจะต้องคำนึงถึงหลัก SMART ดังนี้

1. Specific มีลักษณะที่เฉพาะเจาะจง สามารถทำให้บุคลากรทุกระดับในองค์กรเข้าใจตรงกันได้
2. Measurable สามารถวัดผลได้ว่าวัตถุประสงค์นั้นบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ
3. Attainable สามารถทำให้บรรลุผลได้ภายใต้ศักยภาพ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมที่องค์กรมีอยู่
4. Relevant มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ และเป็นไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์ขององค์กร
5. Timely มีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.4 การค้นหาความเสี่ยงและระบุสาเหตุ

การค้นหาความเสี่ยงและระบุสาเหตุความเสี่ยงองค์กรต้องพยายามค้นหาให้ได้ครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภทภายในองค์กรและเป็นความเสี่ยงที่แท้จริงที่มีโอกาสเกิดขึ้นและหากเกิดขึ้นจะสร้างผลกระทบอย่างรุนแรงต่อองค์กร ซึ่งการค้นหาความเสี่ยงและระบุสาเหตุของความเสี่ยงสามารถค้นหาได้ทั้งเชิงรับ และเชิงรุก โดยการค้นหาเชิงรับสามารถค้นหาได้จากการศึกษาหาข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและสร้างความเสียหายให้กับองค์กรแล้วในอดีต และการสำรวจจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันและอาจส่งผลกระทบเป็นความเสี่ยงขึ้นมาได้ ส่วนในการค้นหาความเสี่ยงเชิงรุกสามารถค้นหาได้จากการคาดการณ์เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคตและส่งผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กร แต่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การดำเนินธุรกิจขององค์กร กระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ฯลฯ และนำความเสี่ยงที่ค้นหาได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อค้นหาสาเหตุของความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงเหล่านั้น ซึ่งเทคนิคหรือวิธีการในการค้นหาความเสี่ยงและระบุสาเหตุมีอยู่ด้วยกันหลายหลายวิธีการด้วยกันแต่นี่จะกล่าวถึงเทคนิควิธีการที่นิยมใช้โดยทั่วไป ดังนี้

1. การระดมสมอง (Brainstorming) ระดมความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กรที่รับผิดชอบงานหรือเป็นเจ้าของงานซึ่งจะเป็นบุคลากรที่รู้ เข้าใจความเสี่ยงของงานที่ตนรับผิดชอบมากที่สุดหรือเรียกว่าเป็นเจ้าของความเสี่ยง(Risk Owner) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายการระดมสมองเป็นเทคนิคทั่วไปที่ใช้ในการแสวงหาความคิดต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ได้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งในมุมมองของการบริหารความเสี่ยงเทคนิคนี้สามารถนำมาใช้ในการค้นหาและระบุความเสี่ยงได้ โดยการจัดการประชุมเพื่อระดมแนวความคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. การสัมภาษณ์ (Interviews) บุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญในสายงานการสัมภาษณ์เป็นเทคนิคโดยใช้การถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่ๆ นอกจากนี้ยังสามารถใช้ในการยืนยันข้อมูลเดิมที่มีอยู่ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

3. การใช้แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบความเสี่ยงทั่วไปที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และใช้ประเมินความเพียงพอของการควบคุมด้วย

4. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Facilitated workshops) หรือการจัดทำ Workshop ของบุคลากรในองค์กรเป็นวิธีที่ทำให้กลุ่มคนสามารถทำงานด้วยกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมค้นหาและระบุความเสี่ยงและตัดสินใจในที่ประชุม ผู้จัดการประชุมจะต้องมีทักษะที่ดี การจัด workshop สามารถทำได้ทุกเวลา ขึ้นอยู่กับทีมงานจะตัดสินใจว่าเมื่อไรถึงจำเป็น การจัด workshop เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ที่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมในองค์กร เพราะช่วยส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์กรด้วย

5. การจัดทำ Benchmark หรือการเปรียบเทียบกับองค์กรภายนอกเป็นวิธีการในการวัดและเปรียบเทียบ ผลลัพธ์ บริการและวิธีการปฏิบัติกับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า เพื่อนำผลของการเปรียบเทียบมาใช้ในการปรับปรุงองค์กรของตนเอง เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในธุรกิจ

Benchmarking มิใช่การไปลอกเลียนแบบจากผู้อื่น หรือเพียงแค่การทำ Competitive analysis ที่เป็นการนำตัวเลขของเราไปเปรียบเทียบกับคู่แข่งเท่านั้น แต่ Benchmarking เป็นวิธีการที่ทำให้เห็นถึงความแตกต่างในกระบวนการปฏิบัติงานและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จ ด้วยการวิเคราะห์ว่าผู้ที่เราต้องการเปรียบเทียบ เขาทำในสิ่งที่แตกต่างไปจากเราอย่างไรเป็นสำคัญ แล้วเราจะทำให้องค์กรสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสุดยอดอย่างต่อเนื่องนั้นได้อย่างไร Benchmarking นั้นจะเป็นการเปรียบเทียบกับผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่ไม่ใช่ผู้ที่เป็นคู่แข่งกันโดยตรง

สำหรับในเรื่องการบริหารความเสี่ยงนั้น เราสามารถค้นหาความเสี่ยงได้จากการใช้เทคนิค Benchmarking ได้เช่นกัน เนื่องจากบริษัทหรือองค์กรที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันนั้นมักจะมิลักษณะการดำเนินธุรกิจและกิจกรรมที่คล้ายๆ กัน ดังนั้น ความเสี่ยงที่ต้องเผชิญนั้นก็อาจจะไม่แตกต่างกันมากนัก โดยในการหาข้อมูลเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบนั้น อาจจะต้องมีการจัดกลุ่มความร่วมมือ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน

6. การตรวจสอบ (Auditing) การตรวจสอบภายในเป็นกิจกรรมที่จัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น โดยอาศัยการตรวจสอบ วิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กร ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษา รวมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ได้ตรวจสอบซึ่งถือเป็นงานบริการที่ให้แก่องค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภายหลังการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในจะจัดทำรายงานการตรวจสอบภายใน โดยจะมีการระบุประเด็นข้อตรวจพบ ซึ่งสามารถนำมาใช้พื้นฐานในการค้นหาความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงานได้

7. การใช้ Check Lists เป็นวิธีการหนึ่งในการระบุความเสี่ยงที่ค่อนข้างง่าย โดยการตอบคำถามในใบรายการที่ได้จัดทำขึ้นไว้เป็นมาตรฐาน ในการจัดทำ Check Lists นั้น จะรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในอดีต และนำมาทำเป็นรายการคำถามที่เป็นมาตรฐานหรือวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่องค์กรหรือหน่วยงานมีอยู่

8. การสืบสวน (Incident investigation) ในกรณีที่มีเหตุการณ์ผิดปกติเกิดขึ้น เช่น การทุจริต อุบัติเหตุ ฯลฯ นั้น องค์กรต่างๆ ก็มักจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อสืบสวนและจัดทำรายงานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งข้อเท็จจริงจากรายงานดังกล่าวสามารถนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาความเสี่ยงได้เช่นกัน

ปัจจัยเสี่ยงภายในองค์กร

- ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น การเมือง สถานะเศรษฐกิจสังคม กฎหมาย ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เป็นต้น
- ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารจัดการ กระบวนการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากร การบริหารทรัพยากร ฯลฯ เป็นต้น

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยงเพื่อให้สามารถกำหนดระดับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยเป็นกระบวนการที่จะดำเนินการหลังจากค้นหาความเสี่ยงขององค์กรแล้วโดยการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุของความเสี่ยงมาดำเนินการวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และประเมินระดับความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ตลอดจนพิจารณาการควบคุมที่มีอยู่ และยังมีประโยชน์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่อย่างมากมายภายใต้ทรัพยากรขององค์กรที่จำกัดไม่ว่าจะเป็น เงินทุน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรขององค์กร ทำให้ไม่สามารถที่จะจัดการกับทุกความเสี่ยงได้ การประเมินความเสี่ยงจะช่วยทำให้องค์กรตัดสินใจ จัดการกับความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมและประเมินได้ว่าควรจะจัดการกับความเสี่ยงนั้นๆ อย่างไร ความเสี่ยงใดควรต้องรีบดำเนินการบริหารจัดการก่อนหลัง หรือความเสี่ยงใดที่สามารถที่จะยอมรับให้เกิดขึ้นได้

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยแต่ละองค์กรจะต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นให้เหมาะสมกับประเภทและสภาพแวดล้อมขององค์กรโดยอาจจะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนน หรือ 3 คะแนน ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมและดุลยพินิจการตัดสินใจของฝ่ายบริหารขององค์กร โดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณจะเหมาะกับองค์กรที่มีข้อมูลสถิติ ตัวเลข หรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียง สำหรับองค์กรที่ไม่มีข้อมูลสถิติ ตัวเลข หรือจำนวนเงินหรือไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ก็ให้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ

2.1 การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคต โดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนน ประกอบด้วย 5 4 3 2 และ 1 คะแนน แสดงถึงโอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดสูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก ตามลำดับ และกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับโอกาสที่จะเกิด จากนั้นทำการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดว่าแต่ละความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นในระดับใด ดังตัวอย่างดังนี้

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด แบบเชิงปริมาณ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า
4	สูง	1-6 เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี
3	ปานกลาง	1 ปีต่อครั้ง
2	น้อย	2-3 ปีต่อครั้ง
1	น้อยมาก	5 ปีต่อครั้ง

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด แบบเชิงคุณภาพหรือเชิงบรรยาย

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกเดือน
4	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง
2	น้อย	อาจมีโอกาสดังกล่าวแต่ไม่บ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเพียงเล็กน้อย

2.2 การวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact) เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ซึ่งการกำหนดระดับของผลกระทบนั้น จะต้องพิจารณาถึงความรุนแรงของความเสียหายหากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น โดยอาจแบ่งผลกระทบออกเป็นผลกระทบที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หรือด้านการเงิน/ทรัพย์สิน การดำเนินงาน ชื่อเสียง/ภาพลักษณ์บุคลากร ฯลฯ โดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนน ประกอบด้วย 5 4 3 2 และ 1 คะแนน แสดงถึงระดับความรุนแรงระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก ตามลำดับ และกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับความรุนแรงของผลกระทบ จากนั้นทำการวิเคราะห์ผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นว่ามีผลกระทบอยู่ในระดับใด ตัวอย่างเช่น

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพย์สิน

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มากกว่า 10 ล้านบาท
4	สูง	มากกว่า 2.5 แสนบาท – 10 ล้านบาท
3	ปานกลาง	มากกว่า 50,000 – 2.5 แสนบาท
2	น้อย	มากกว่า 10,000 – 50,000 บาท
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 10,000 บาท

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก เกินกว่า 1 วัน
4	สูง	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก มากกว่า 6 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 1 วัน
3	ปานกลาง	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก มากกว่า 3 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 6 ชั่วโมง
2	น้อย	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก 1 - 3 ชั่วโมง
1	น้อยมาก	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก ไม่เกิน 1 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านบุคลากร

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีบาดเจ็บถึงชีวิต / สูญเสียอวัยวะสำคัญ / ทูพพลภาพ
4	สูง	มีบาดเจ็บสาหัส / สูญเสียอวัยวะ ถึงหยุดงาน มากกว่า 20 วัน
3	ปานกลาง	มีบาดเจ็บ ถึงหยุดงาน มากกว่า 7 วัน แต่ไม่เกิน 20 วัน
2	น้อย	มีบาดเจ็บ หยุดงานไม่เกิน 7 วัน
1	น้อยมาก	มีบาดเจ็บเล็กน้อย ไม่หยุดงาน

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านชื่อเสียง/ภาพลักษณ์

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีการเผยแพร่ข่าวในวงกว้างในหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์
4	สูง	มีการเผยแพร่ข่าวทั้งในวิทยุและหนังสือพิมพ์
3	ปานกลาง	มีการเผยแพร่ข่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์
2	น้อย	มีการเผยแพร่ข่าวในวงจำกัด
1	น้อยมาก	ไม่มีการเผยแพร่ข่าว

2.3 การประเมินระดับความเสี่ยง(Degree of risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดและผลกระทบหรือความรุนแรงหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ขึ้นหลังจากองค์กรวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของความเสี่ยงแล้ว องค์กรต้องนำผลการวิเคราะห์มาประเมินระดับความเสี่ยงว่าแต่ละความเสี่ยงมีระดับความเสี่ยงอยู่ระดับใดในตารางการประเมินระดับความเสี่ยง ซึ่งระดับความเสี่ยงอาจแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อยและน้อยมาก แทนระดับความเสี่ยงข้างต้นด้วยเกณฑ์สี่ประกอบด้วย สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน สีเขียวและสีขาว ตามลำดับ โดยนำผลการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดขึ้นและผลจากการวิเคราะห์ผลกระทบมาประเมินระดับความเสี่ยงดังตัวอย่างดังนี้

การประเมินระดับความเสี่ยง

5	Blue	Yellow	Yellow	Red	Red
4	Green	Blue	Yellow	Red	Red
3	Green	Blue	Blue	Yellow	Yellow
2	White	Green	Blue	Blue	Yellow
1	White	White	Green	Green	Blue
	1	2	3	4	5

โอกาสที่จะเกิด

เป็นตารางที่ใช้ในการประเมินและจัดระดับความเสี่ยงของแต่ละความเสี่ยงเพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงใดอยู่ในระดับที่ควรคำนึงถึงและต้องรับดำเนินการจัดการกับความเสี่ยงเป็นอันดับแรกก่อน โดย ตารางการประเมินระดับความเสี่ยงข้างต้นแบ่งระดับความเสี่ยงออกเป็น 5 ระดับ จำแนกระดับความเสี่ยงโดยใช้สีเป็นตัวกำหนด ดังนี้

- สีแดง หมายถึง ระดับความเสี่ยง สูงมาก
- สีเหลือง หมายถึง ระดับความเสี่ยง สูง
- สีน้ำเงิน หมายถึง ระดับความเสี่ยง ปานกลาง
- สีเขียว หมายถึง ระดับความเสี่ยง น้อย
- สีขาว หมายถึง ระดับความเสี่ยง น้อยมาก

วิธีการประเมินระดับความเสี่ยงโดยใช้ตารางการประเมินระดับความเสี่ยงข้างต้น ให้นำ คะแนนของโอกาสที่จะเกิดและคะแนนของผลกระทบที่วิเคราะห์ได้ของแต่ละความเสี่ยงมากำหนดลงในตาราง การประเมินระดับความเสี่ยงโดยถ้าคะแนนของโอกาสและผลกระทบมาบรรจบกันที่สีใดก็แสดงว่าความเสี่ยง นั้นอยู่ในระดับความเสี่ยงตามความหมายของระดับความเสี่ยงที่ให้ไว้ข้างต้น

การจัดลำดับความเสี่ยงของหน่วยงาน

สีเขียว	ลำดับ	สีเหลือง	ลำดับ	สีส้ม	ลำดับ	สีแดง	ลำดับ
โอกาสxผลกระทบ		โอกาสxผลกระทบ		โอกาสxผลกระทบ		โอกาสxผลกระทบ	
1x1	1	3x2	6	2x5	10	4x5	20
2x1	2	3x2	6	5x2	10	5x4	20
1x2	2	2x4	8	3x4	12	5x5	25
1x3	3	4x2	8	4x3	12		
3x1	3	3x3	9	3x5	15		
2x2	4			5x3	15		
1x4	4			4x4	16		
4x1	4						
1x5	5						
5x1	5						

ระดับความเสี่ยง
ที่ยอมรับได้

คำอธิบายการบริหารความเสี่ยงตามระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	Risk Ranking	แทนด้วยแถบสี	คำอธิบายการบริหารความเสี่ยง
สูงมาก	17-25 (สีแดง)		ระดับความเสี่ยงที่เกินระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้อย่างมาก ต้องบริหารความเสี่ยงเร่งด่วน
สูง	10-16 (สีส้ม)		ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	6-9 (สีเหลือง)		ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการเฝ้าระวัง อาจมีการปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
น้อย	1-5 (สีเขียว)		ระดับที่ยอมรับได้ ไม่ต้องบริหารความเสี่ยง

3. การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)

เมื่อองค์กรได้ค้นหา วิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การกำหนดวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อจัดการความเสี่ยงขององค์กรให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance หรือ Risk Appetite) หรือระดับที่เหมาะสม (Optimal) ซึ่งเป็นระดับที่องค์กรสามารถจะดำเนินการต่อไปได้และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงต้องคำนึงถึงต้นทุนที่จะเกิดขึ้น เปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากวิธีการนั้น ๆ (cost-benefit analysis) รวมทั้งต้องพิจารณาเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับโครงสร้างหรือเหมาะสมกับวัฒนธรรมขององค์กรด้วย

หลักการจัดการความเสี่ยง มี 4 แนวทางคือ

3.1 การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือ การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง องค์กรอาจจะเผชิญกับความเสี่ยงที่ผู้บริหารพิจารณาแล้วว่า ไม่มีแนวทางในการจัดการ กับความเสี่ยงนั้น กล่าวคือ ไม่มีวิธีการลดโอกาสหรือผลกระทบ หรือไม่สามารถหาผู้อื่นมาร่วมจัดการ ความเสี่ยงได้ แต่ความเสี่ยงดังกล่าวยังอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ผู้บริหารควรเลือกหลีกเลี่ยง ความเสี่ยงด้วยการหยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ หรือเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของงานหรือกิจกรรมนั้นไป เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง อย่างไรก็ตาม การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ต้องคำนึงถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสที่จะเกิดขึ้นจากการหยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมนั้นด้วย

3.2 การร่วมจัดการความเสี่ยง คือ การหาผู้อื่นมาร่วมจัดการความเสี่ยง หรือโอน (Transfer) ความเสี่ยงขององค์กรไปให้ผู้อื่นร่วมรับผิดชอบด้วย องค์กรอาจจะเผชิญกับความเสี่ยงที่ไม่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการความเสี่ยงด้วยตนเอง หรือต้นทุนในการจัดการความเสี่ยงด้วยตนเองสูงกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ ผู้บริหารควรโอนความเสี่ยงไปให้ผู้อื่นร่วมรับผิดชอบ เช่น การทำประกันภัย เพื่อให้บริษัทประกันภัยร่วมรับผิดชอบในผลกระทบที่จะเกิดขึ้น หรือการจ้างให้บุคคลภายนอกดำเนินกิจกรรมหรืองานบางอย่างแทน (Outsource)

3.3 การลดความเสี่ยง คือ การดำเนินการเพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบของความเสี่ยง องค์กรอาจจะเผชิญกับความเสี่ยงบางตัว ที่องค์กรมีความสามารถหรือความเชี่ยวชาญในการลดความเสี่ยงด้วยตนเอง กล่าวคือ มีแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เกิดขึ้น หรือมีวิธีลดผลกระทบของเหตุการณ์ได้ โดยต้นทุนในการดำเนินการอยู่ในระดับที่เหมาะสม ผู้บริหารจึงเลือกดำเนินการลดความเสี่ยงเอง เช่น การทำสัญญาล่วงหน้ากับ Supplier เพื่อลดโอกาสที่ต้นทุนสินค้าเพิ่มขึ้น, การมีแหล่งสำรองพลังงาน เพื่อลดผลกระทบต่อสายการผลิต กรณีไฟฟ้ากระแสหลักขัดข้อง

3.4 การยอมรับความเสี่ยง คือ การไม่ดำเนินการใด ๆ กับความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ คือ มีโอกาสที่เกิดไม่บ่อย หรือมีผลกระทบไม่สูง องค์กรอาจจะเผชิญกับความเสี่ยงบางตัว ที่มีโอกาสที่จะเกิดไม่บ่อย หรือหากเกิดขึ้นแล้วไม่ส่งผลกระทบต่อองค์กรมากนัก ผู้บริหารจึงยอมรับความเสี่ยงดังกล่าว คือไม่ดำเนินการใด ๆ อย่างไรก็ตามองค์กรต้องติดตามประเมินผลว่า ความเสี่ยงดังกล่าวยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือว่ามีโอกาสที่จะเกิดเพิ่มขึ้นหรือมีระดับผลกระทบเพิ่มขึ้นเกินระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ เพราะถ้าความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเกินระดับที่ยอมรับได้ ผู้บริหารต้องพิจารณาหาวิธีตอบสนองความเสี่ยงด้วยวิธีอื่นต่อไป

การพิจารณาว่าจะเลือกตอบสนองความเสี่ยงด้วยวิธีใด สิ่งที่ควรคำนึงมากที่สุด คือ ต้นทุนที่จะใช้ในการดำเนินการและผลประโยชน์ที่จะได้รับ เมื่อเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงได้แล้ว ควรจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงโดยละเอียด โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ขององค์กร ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ระยะเวลาดำเนินการ ผู้รับผิดชอบ และผลที่คาดว่าจะได้รับ

4. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

การติดตามประเมินผล (Monitoring) หมายถึง กระบวนการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่กำหนดไว้มีความเพียงพอ เหมาะสม มีการนำไปปฏิบัติจริง และการตอบสนองความเสี่ยงหรือการจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ โดยการติดตามประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1 การติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการตอบสนองความเสี่ยงหรือการจัดการความเสี่ยงมีความเพียงพอ เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสามารถลดความเสี่ยงลงสู่ระดับที่ยอมรับได้ ตลอดจนได้รับการออกแบบให้เป็นส่วนเดียวกับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามปกติขององค์กร และมีการปฏิบัติตามจริงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ดังนั้นองค์กรต้องมีการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ครอบคลุมทุกกิจกรรมการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้เกิดการตอบสนองความเสี่ยงหรือการจัดการความเสี่ยงได้อย่างรวดเร็ว ทันการณ์

4.2 การติดตามประเมินผลเป็นรายครั้ง คือ การติดตามประเมินผลครั้งคราวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้เพื่อให้ทราบถึงความเพียงพอ เหมาะสม และประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยง ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งตามที่กำหนดไว้ ขอบเขตและความถี่ในการประเมินขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการติดตามประเมินผลเป็นรายครั้งสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

4.2.1 การติดตามประเมินผลด้วยตนเอง เป็นกระบวนการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงด้วยการกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานเป็นเจ้าของความเสี่ยง(Risk Owner) หรือผู้มีความชำนาญในงาน กระบวนการ หรือกิจกรรมนั้นเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยกำหนดให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานหรือผู้มีความเชี่ยวชาญนั้น ๆ ร่วมกันติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยง และค้นหาความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงของงาน กระบวนการ หรือกิจกรรม ในความรับผิดชอบ เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการตอบสนองความเสี่ยงให้มีความเหมาะสม และประสิทธิภาพมากขึ้น

4.2.2 การติดตามประเมินผลอย่างเป็นอิสระ เป็นกระบวนการติดตามประเมินผลโดยผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงานตามงาน กระบวนการ และกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการติดตามประเมินผลจะเป็นไปตามความเป็นจริง ถูกต้อง ครบถ้วน และไม่มีอคติ การติดตามประเมินผลอย่างอิสระอาจกระทำโดยผู้ตรวจสอบจากภายในและภายนอก และ/หรือที่ปรึกษาภายนอก ตลอดจนคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่ตั้งขึ้นมาอย่างเป็นอิสระเพื่อให้การติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างเที่ยงธรรมมากขึ้น การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นอิสระควรจะเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตามประเมินผลด้วยตนเอง

การติดตามผลเพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเป็นระบบ เหมาะสม และมีการนำไปปฏิบัติจริง

การประเมินผลเพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเพียงพอ และมีประสิทธิผล การตอบสนองความเสี่ยง(Risk Response) ด้วยมาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องปรับปรุงหรือหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอจนกลายเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงานขององค์กร

โดยการติดตามประเมินผลการจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหารความเสี่ยง โดยวิเคราะห์และประเมินผลการจัดการความเสี่ยงตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการบริหารความเสี่ยงว่าดำเนินการแล้วเสร็จตามกำหนด มีความเพียงพอ มีประสิทธิผลหรือไม่ หากองค์กรพบว่าได้ดำเนินการจัดการความเสี่ยงแล้วยังมีความเสี่ยงที่ไม่อาจยอมรับได้เหลืออยู่ ควรพิจารณาต่อไปว่า เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับใด และจะมีวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้นอย่างไร จากนั้นจึงเสนอต่อผู้บริหารเพื่อทราบและพิจารณาสั่งการ รวมถึงการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ทั้งนี้ การบริหารความเสี่ยงจะเกิดผลสำเร็จได้ต้องได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้บริหารทุกระดับ

บรรณานุกรม

ไพรัชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์. แนวทางการบริหารความเสี่ยง ฉบับปรับปรุงตุลาคม 2547. กรุงเทพมหานคร:
ไพรัชวอเตอร์คูเปอร์, 2547.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. การบริหารความเสี่ยงขององค์กรและการจัดการเชิงกลยุทธ์.
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2555.

สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร. คู่มือการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556.

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. แนวทาง : การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผล การ
ควบคุมภายใน กรุงเทพมหานคร : ออกแบบปกและจัดพิมพ์โดย บริษัท ซีเอสเอ็มทโพร์ กราฟฟิกส์
จำกัด, 2552.

โทร 053 160 664

เว็บไซต์ www.rimkhong.go.th

facebook อบต.ริมโขง อำเภอเชียงของ